

صد نامه فرستادم و آن شاه سوار
سوی من و حشی صفی عقل رسید
وانست که خواهد شد مرغ ال از
فریاد که آن ساقی سگ لب مست
چند آنکه ز دم لاف کرامت یافت
حافظ باد بباش که و انخواست

یکی ندوانید و پیامی نصرت
آمو روشی بکبک خرامی نصرت
زان خط که چون پله دای نصرت
وانست که بخورم و جامی نصرت
پیم خم خراسیج مقامی نصرت
کر شاه پیامی بعد لامی نصرت

دی پرستین و کن ذکرش بخیر باد
لغتم پا و میدادم باوه نام و
نی خار کل نباشد و نی نوش و نوش
سو و ویران یه چو خواهد شد کن
باوت بدست با و اگر دل نهی
و راز روی آنکه رسد جان بر آتج
سرگزیر رسد ز پیش شاه وصال

کشتا شراب نوش و غم دل بر باد
کشتا بر و تبول کن سر چو باد
تد پرست وضع جهان انجین قضا
از بهر این معامله عکسین باش و
در معرضی که تحت سلیمان و دیار
دل در ورون پینه غم عشق و
از آنکه ره بس که عشق خود را

پرساز جام ناده و باد جهان کن
کونا مهر اوزی که بجای نرسد
حافظ کزت زنده حکمان است

بشنو از حکایت بشه و قضا
انگس که بر رخس در سزار رو
کوته کنیم قصه که عمرت دراز

داد که افکندت ابر که شش ساله باد
ز لک سیاه بر رخس چرخ عاف
ای برج محدثم و چراغ عالم
بر طبق نیم خلقت صدمه نیم زک
چون ای مدحت ز سره شود و ترا
دختر فکر بکر من محرم مدحت تو شد
حافظ کز رو صفت تو شده بر نمی

دشمن دل سیاه تو غرق بخون لاله باد
جای نیم دو و تش در شکل کلاه باد
باد و صاف دایت در قیچ باد
بر لب خوان حشمت سهل ترین باد
حادثت از سماع آن جد م باد
مهر جان عروس اینم بخت خاله باد
در غم حشر رو تو منوس غم خاله باد

دوش دیدم که ملائک در نیخا
ساکنان سرمه و عناف کلا

کل آدم بر سر شدند و به چانه زدند
باین ایشین سانه چانه زدند

آسمان باران است شوانست کشید
شکر آید که بنام من اوصاف
آتش آن نیست که از شعله او خدو
چنگ شاد و دولت همه را عذر
ما بعد خبر پس پدیدار زه چون
مکته عشق دل کوشه نشینان چون
کس حیا و کفایت از رخ اندیشه نقاب

قرعه کار نام من میوانه زدند
حوریان قصه کنان سناغ شکر آید
آتش آنست که در رخ من پدید زدند
چون ندید حقیقت ره افشا زدند
چون هادم بیدار پس که زدند
پس جوان خال که بر عارض عالم زدند
تا سر زلف عروسان قلم زدند

دشمن آگهی یار پس کرد و داد با
کارم بدان سپید که عمر از خود کنم
در چنین زلف یار دل بی خفا من
امروز قدر بند عزیزان شنایم
دل چون شدم پدید تو آنم که در
از در رفتن بود و جو ضعیف من

من نیز دل یار و دهم سر چه داد با
سر شام برق لامع و سر باده
سر که زلفت مسکن با لوف داد با
یار رب روان ناصح ما را تو
بند قباغچه کل رکش و باد
جانم فدای صلیحان یار داد با

سرب نزار غم من آید ز عشق تو
طرف کلاه شامیت آمد بخاطر
حافظ نهادنیک تو کامت بود

یارب که و مبدم غم عشق تو
انجا که تاج بر سر زک نهدا
جانباف ای مردم نیکو نهادا

ولم پیمایش صفائی ندارد
فانش دل پاک و جان به حدس
ولا جام به ساز ساقی طلب کن
همه چه دارد و دلارام و لیکن
ازین نیت تنگ تر هم خیالش
چو ماست روشن کن بهم رویش

چو پیکانه کاشنایی ندارد
ببازار چشش بهایی ندارد
که چون گل زمانه بقای ندارد
درینا که با ما و فای ندارد
که غیر از خم رلف جانی ندارد
دل و جان حافظ صفائی ندارد

دمی با غم بسر بردن کسیر ندارد
بکوی بی فروشانش کجای نمیکند
رقیم سر زشتا که و جاسی شستنی نکند

بمی بفروشن دل ما کزین بهتر ندارد
ز می بجاده تقوی که کیان غمی ندارد
چشمه آخر سر ما که خاک دلی ندارد

شکوه تاج سلطانی که چرخ جان و دست
بس آسان نمود اول غم و ریا جوئی
بشو این نشانیست که در بار او یکی
و یار یارم دم را میفکند و یار
ترا آن که رنج و رشت تا فانی نشانی
چو حافظ در قناعت کوشش و زینای

کلاه و لکش است اما هر یک میری
خطا کردم که این طوفان بصد کوه
ملحیای که ناگون می آید
چه جای یار پس که جهان کینه زنی
که شادی جهانگیر عین غم نشانی
که یکجاست و زمان بصد زنی

دل شوق لبست مدام دارد
جان سرت مهر و باد شوق
شوریده زلف یار دایم
تا صید کند دلی بشوینج
آه رسد که بار پرسم
بایار کجا نشیند آنکو
خرم دل آنکس که صحبت

یار رب ز لبست چه کام دارد
آه پیاغری دل مدام دارد
در دام بلاست مدام دارد
بر کل زلفش دام دارد
کان لب را چه نام دارد
اندیشه خاص و عام دارد
بایار علی الدوام دارد

حافظ چو می خوش است مجلس

کاس سباب طرب تمام دارد

در ازل چو پست ز بکلی دم زد
جلوه کرد دخت دید ملک عشق داشت
عقل منخواست که زین تعلیم چرخ زد
مدعی است که آید تماشاکه راز
و گران خدمت سحر برش زد
جان علوی سو پس چو زنجار بود
حافظ ازو طرب ناله عشق تو

عشق پیدا شد و آتش همه عالم زد
عین آتش شده زین غیرت آید زد
برق غیرت بدخشید جهان زد
دست غیب آمد و بر پندیه نام زد
دل غمید و ما بود که هم غم زد
دست و حلقه آن لبت خمد زد
که قلم بر سپهر اسباب دل غم زد

دل من بر رویت ز من فریاد
سرماف و نیاید بجان ابروی پس
ز بنفشه تاب دارم که زلف او زد
شب تیره چون ارم بر چرخ پیش

دارد
که چو سرو پای بندست چو لاله آید
که درون کوه کسیران جهان آید
تو سیاه کم به پای کج چو در دماغ
که لاله شمع رویش هم چو آید

سرو از چو ابر بهمن که درین حسن کمر
بچمن حسنه ام و بنگر بر بخت کل که لا
بفروغ چهره زلفت ره دین بدست
سردرس عشق دارد دل در وند

که به خستیم و از بابت مافروغ
به ندیم شاه ماند که بخت لاف
چه دلاور است و زدی که بخت
که نه خاطر است شانه موای باغ

در ازال که بفضیلت از زانی
من بجان ساعت که از خجسته
خود که رقم کا کهنه بخاوه چون من
نی چراغ جام در خلوت نمی ارم
سمت عالی طلب جام مرصع کو باشد
گر چه بی سامان باید کار هلسه
بجلس عیش و بهار و بخت شعر اندیشه
نخامی غامی دل باید آن صحت
خلوت مار فروغ از عکس شاد

تا به جام مرادش هم جانی بود
کشم این شایخ از دهم مادی شانی
پنج کحل بر خور زنگ می سمانی بود
زاکم کج اهل دل باید که نورانی بود
رند را آب غیب یا قوت زمانی بود
کاغذ برین کشور که اسی شکست
نشدن کام از لب جانان آن جانی بود
خود پستی جان من بماندانی بود
وقت کل پستی زانسان

وی غزیری گفت حافظ بخور و پنهان

ای غزیر کن سنان که پنهانی

دوش در حلقه ماقصه کیسوی توبود
دل که از مانا دل تر کاتو در کشت
هم غنائد رجب ما که تو پامی میدا
عالم از نور و شمع عشق خبر می شد
سین برشته هم از اهل سلامت بود
بخشاید قیام با کشتاید دل سن
قصه دید و پیدار ختم با کس
بوفای تو که بر تربت حافظ مکن

تا دل شب سخن از سپاسه موتی بود
باز نشناق کان نه ابروی توبود
ورنه در کس سیدم که از کوه بود
فته انکه جهان غنیمت و جادو بود
وام را هم شکن طره و سینه بود
که گشت وی که مراد بود و سلی بود
بسته خواب من ز غم و جادو بود
کز جهان شد و دراز روی توبود

دیدم خواب خوش که بدستم پاله
انگاه مرا که میخواستم ز خفت
نالان داد خواه بهین نه میروم

تقصیرت کار بد و لطف اله بود
در چنین لطف آن شب کی کمال بود
کاجاکش و کار من از یک سال بود

از دست برده بود و چهار غم هم سحر
چل سال پنج و نهمه شیدیم عاقبت
که کوکاشت مهر ز خوبی کلی نحمید
بر آستان میکه خون بخورم دما
بر طرف کاشتم که راقا و صبح
آن شده ملک که خورشید شیر کبر
آتش فکند در دل من عانییم با
دیدیم شعر و لکش حاطط بدین شاه

دولت مساعد آمد و می سپارد
تدبیر ما بدست شراب و دوساله
در ره گذار باد و کسب آن لاله
روزی کارخوان کرم این نواله
اندم که کار مرغ چمن آه و ناله
پیشین بروز معرکه کمر غزاله
زان دایع سر محب که در جان لاله
یک پست زان سفینه بر باد ناله

دالاییوز که سوز تو کارها کند
عقاب یار پری چهره عاشقانش
ز ملک تا ملک تو تشن مجاب دارند
تو با جفا می خود انداز کار دل خندان
طیبت عشق پیچا دوست لیک
چو در تو درویش پند کرد او را

نیاز نیم بشی دفع صد بلا کند
که یک کرشمه تلافی صد کین
سرانکه خدمت جام جهان کین
که رحم کر نکند مدغمی کین
چو در تو درویش پند کرد او را

زنج شفته ملوم مکر که سید اری
بسوخت حافظ و بوی زلف نازیز

بوقت فاتحه صبح یک کعبه
مکر و لالت این و لالت صبحانه

دوش از جناب اصف یک شایسته
خاک و چو دمار از آب باو بکن
چشم پوشن نه از رخ تم می الود
آن شرح لانهایت که چون گوشت
امروز جای هر کس پدا شود ز خوب
بر تخت جرم که با جس معراج افتابست
از چشم شوخ ایل ایمان و کلمه
دریاست مجلس او دریا و قوسیا
الود و تو حافظ فیضی نشا و برخوا

کر حضرت سلیمان غر شایسته
ویران سرائی ل اوقت عمارت
کان پاک و امن اینجا به زیارت
حرفیت که سر از ان اند عمارت
کان به مجلس افروز آمد رصدا
تنت مکر که موری این جبارت
کان جوی کا مکش بر غم قمارت
بان ای نیان کشیده و قمارت
کان غصه ناحت بحر طارن

دخت دوستی نشان که مژگان

نهال دشمنی که زنج پشماراز

چو ممانی خرمانی بغیرت باشی باز
ز کار افتاد و لیدل که صد سال عمر
شب صحبت غنیمت دان و او خوش
عمار می رایی که مهر و ماه در
بهار عشق خواهد لیدل که نه یک
خدا را چون دل رستم قاری داشت
وین مانع از خدا خواهد و اگر سیر
حافظ

که در و سر کشی جان این تنی غار
برو یکجور عهد کش کن و حال کار
که بس و ران کند که دون بسی
خدا یاد در دل اندازش که بر بخوان
چو نسیم صید کل اردبار و چون
بفرمانش بوشین که با بر سر
نشیند بر کنار جوی سروی کن

رفز وصل و پسته اران باد
کامم از تلخی نسیم چون کشت
که چه یاران فراق غمت از یاد من
مست سلاک شدم و برین بند و بلا
در سواهی خدو رفت گفت ایام
یکت و رتدیر نسیم سچاره ایم

یاد باد آن روز کاران یاد باد
بمانک نوشا نوشش یارین یاد
از من این شانه از اران یاد باد
کوشش آن تنی که از اران یاد باد
روز و شب آن کعبه از اران یاد باد
چاره آن نمکساران یاد باد

گرچه صد رویت در چشمم
راز حفظ بعد ازین ناکفته

زند رو آب کاران یابد
ای دریغ از راز واران یابد

رایی بکن ای بسازان تو از
برستمان بان که سر توان زد
در خانه بکنج اسرار عشق و پستی
شده زن سلامت زلف و عین
در ویش را نباشد نزل سرائی سلطان
کرد دولت و صالت خواهد روی
اگر نظر دو عالم در گنبد نیارند
با عقل و فهم و دانش او سخن توان
قدیمه و ماسلت نماید اما
از شرم در بجام ساقی لطفی کن
بر جوهر چشمم که سایه افکند دوست

شعری بخوان که با آن رطل که توان
کجا بکنک سر بلند بی سمان
جام می بخانه هم با مغان تو از
که راه زن تو باشی صد کاروان
ما نم کنه و لقی کاش در اتوان
سر ما برین خیل بستان تو ان
عشق داد اول بر نقد جان تو ان
چون جبع شد معانی گوی ساقی ان
بر چشم و شماتت تیر از کمان تو ان
باشد که بوسه خوش بران با تو ان
بر خاکه کند از شش آبی روان تو ان

بر غم کاروانی غالی بزم چه دانی
حافظ حق قرآن کنشید و زرق

باشد که کوی عشرت در آن توان
باشد که کوس دولت برام جان

ز دل برآمد م و کار بر نیاید
چنان بجزرت خاکه تویی سرم
قدای دوست نکر ویم همال
همیشه سحرگاه من خطاشی
درین خیال بسرشد زمان
مکر بروی و لارای یار ماورنه
ز بس که شد دل حافظ رسیده از سر

ز غم و پروان شد م و یار دانی
که آب زندگی ام در نظر نمی آید
که کار عشق ز ما نیست در نمی آید
کنون چه پیش که کی کارگر نمی آید
بلائی لطف سیامت بر نمی آید
بسیج وجه و کر کارگر نمی آید
کنون حلقه افشش بر نمی آید

زاهد خلوت نشین و شوم بخانه شد
شاد و عهد شباب آید و بوشش آید
منجمله میکشد آه در عقل و دین

از سر پان بخت با سر پیمان
باز به پیرانه سپید عاشق و دیوان
در پل آن آشنا از همه پنهان

آتش رخسار گل خرمین بلبل خست
کریشام و چپ شکوه ضایع
نرگس ساقی بخواند است افروزی
صوفی مجنون که وحی جام و قبح می
نسران فغان کنون بکله پاوست

چهره خندان شمع آفتاب نشسته
قطره باران با کوه سر یکدانه
حلقه او را و ما مجاپس افشاده
باز یکجمله می عاقل مندر زاده
دل سوی دلد از نفق طایر جانما

ساقی ار باد و ازین بست بجام انداز
و چنین زرخیز زلف نهد و انداخت
ای خوشا حالت آن تکه در کج
روز و در کب من کو شکر می خوردن
آترمان وقت می صبح و در کج
با و با محبت شهرنوشی ز نهان
زاهد خام طمع بر سر کار با
حافظ سر زکله گوشه خورشید با

عارف از اسم و در شرب مدام انداز
ای سپاس مرغ خوراک بد اندام
سر و دست ما زند اند که کد اندام
دل چون آینه در رنگ غلام انداز
کرد و خرگاه افق پرده شام انداز
بخور و باد و هات و پشیمان انداز
پخته کرد و چون طبع بر غی غلام انداز
بخت از قرعه براه ماه تمام انداز

ساقی حدیث سر و کل لاله میرد
می ده که نوع و پس چرخ چرخ
خوی کرده می خندد و بر خن
شکر کشکین شوند همه طویان
طی مکان چرخ زمان در سلوک
آن چشم جاودانه عابد خیرین
از ره مرویشوه دنیا که این
چون سامی مباشرت زرد و زهر
بابو بهار می وزد و ابرکت شاه
حافظ رشوق مجلس سلطان غیاث

وین بخت با لاله غمنا که میرد
کار این زمان نضعت لاله میرد
از سرم روی و عسرتی لاله میرد
زین قید فارسی که به نیکاله میرد
کین طفل کیش به روی کیهان میرد
کس کاروان جسم بد نیکاله میرد
مکاره می شنید و نمالید
موسی بهشت وزنی کو ساله میرد
وز لاله باوه و دست لاله میرد
خامش مشکو که کار تو از ناله میرد

سالها و قمر مادر که صهباب بود
نیکو پر نعمان چرخ چوبه بستان

روفتی یکده از درین عالم بود
هر چه کردیم چشم کزین سپا بود

دل جو پرکار بهر سوی روانی میکرد
می شکستم ز غم زانکه چو کل را بجای
از جان آن طلب از حسن شناسایی
و فردانش با جلد بشوید ریس
مطرب از دور و محبت غری می خوا
یار یک رنگ من اندر حق از رقیق
قلب نه و ده حافظ را بر او خجسته

و اندران ایره سرشته پانزجا
بر سرم سایه آن سرو سیالان
کیمن کی گفت که در غم نظر پیا
که فلک و دم در گیر دل انا بود
که حکمان جهان اقره خون پانزجا
رضت بخت ندوار چکاتیا
که معال همه حال بختان پانزجا

سرو و اتواند پر سپهر می کرد
سر که دل در حرم چو کان ز رگ
انجاسی فلک و غصه و راجع با
در ضعیفی نزاری تن چاره من
ببسل طبع من از فرقت کلزار
بهواد ارمیت ای سرو قد لاله خدا

توبه بین در سپهر شوریده می کرد
لاجرم کوی صفت بی سرو می کرد
بر تن سپهر من صبر قیام می کرد
چون بالیست که گشت نمای کرد
دیر کامست که بی برک می کرد
بس کس آشفته و سرشته چو می کرد

دل حافظ چو صبا بر سر کو میو مقیم

در و مندیست بامید و امید

سمن بویان غبار غم چو بستاند
نعلک جادو لها چو بر بندند
بهر کی فیس با چو بستاند
چشم لعل رمانی چو بستاند
چو منصور زدم و اما که بر دوا
شریک که شکیران چو دیر انداز
درین حضرت چو شاقان سازند

پر رویان ار دل چو بستاند
ز زلف غبرین چو بستاند
نعل شوق در خاطر چو بستاند
ز رویم زار پنهانی چو بستاند
که با این دروگر در بند و راست
رخ از مهر حسه خیران نکرده اند
درین درگاه حافظ را چو بخوانند

سر و چنان چو اسیر نمیکند
تا دل هر زهره که در دست بچیند
پیش کمان برویت لا بهی کنی
ساتی پیم ساقی مکرمه دروید

سدم کل نمیشود و یاد نمیکند
زان حسه در از خود یاد نمیکند
کوثره شید است زان کوشش
کیست که ترجیح جام می جمله نمیکند

دست کش صبا که آب ز جگرش
دل با بید و صلت تو همه دم جان شود
چون ز سیم قیو زلف بفرست
دی کله زطره اش کردم و از سرش
با همه عطر و است آیدم از عجب
گشتم غمزه تو شد حافظا شنید

پیمده و شرک من در عدل نمیکند
جان هوایی کو تو خدایت نمیکند
و و که دلم چو یان عهد شکن نمیکند
گفت که این سیاه کج گوش نمیکند
کز کدر تو خاک را شک من نمیکند
تیغ من است مر که گوش من نمیکند

سحر چون خسرو خا و علم بر کوسان
نکارم و دشمن در مجلس غم تو صبح
چو پیش صبح روشن شد که حال هر
من از رنگ صلاح الکه بخون کشتم
منش با جود شیرین چو در کنارم
که ام این کس ام توخت این ام غلام
ز آب زک خمار من چو در دم

بدست مر حبت یارم در ایستادن
کره بکش و از کیو و بر و لهای ار
بر آید خنده خوش بر غرور کامگان
که چشم باوه پایش صلا بر بوشیار
ز ره موسی که فر کانش ز جگر که ارا
کر اول چون آید رو بزند و ارا
چو نقشش دست و او اول تم بر جان

خیال شهواری نخته شد تا که دل
شدش و نظرف و شجاع ملک من
در ساعت که جام می او تشریف
ریشم در خاشاک نظر از و بدر شد
تعالی الله زنی آئی که چون ملک
دوام عمر او خواهد زخی عمر و

خداوند آنگه ارشد که قیامت
که جوید بد لغزش خنده بر ابر
زمانه سپاس عرشاوی نام یکبار
که چون ریشم در خاشاک نظر از و بدر شد
جای کوسر پاکش دم از بر سر
که چرخ این سکه دولت بود

شرابش و ساقی خوش دوام
من را چه عاشقم و مست و نایاب
جانی پشه در ویشی است و راه
غلام مت در ویشی گمان می کنم
مکن کو که و لب سری است و
بهوش باش که منسه کام با دایا
سپید چهره که ایمان غش را که قوم

که ز رکان جهان از کند شد
نزارش که که یاران شمشیر
پار باد که این سالکان مرده
نه این که و که از رقی لباس
چو بند کان بگریزند و چاکران
نزار خرم طاعت به هم جویند
شماران بی که چو پند و انبلی

قدم بکوی خرابات نه بشرط آب
جناب عشق بلند است بمقی فط

که سالکان پیش محرابان پاوشند
که عاشقان ره بی ممان نچو بندند

شراب و عین نهان چک ربی پنا
کره ز دل بکشا و ز سپهر بایکن
تق ح بشرط آب که ز انکه سرش
که اگر است که کاوس کی گفتند
ز انقلاب زمانه عجب مدار که چرخ
رحمت لب شیرین هنوز نمی
پایا که دمی یکدی می خندیم
مگر که لاله بدانت پو فانی و
نیمه اجازت مرا بسیر پر
رسید و ز غم عشق بجایم پیر
زوت کر ز غم جام باو عین

ز دیم جصف زندان مرده باو با
که فکر هیچ مندرس چنین که و شمشاد
ز کانه سر شمشاد و بهشت قفا
که واقعت که چون وقت تخت تم
ازین فضا نه مرزاران مرار دارد
که لاله سید مدار خون دیده فر
مگر رسم بچنی درین خراب با
که تا بر او دشت جام نمی گفت
سیم باو مصلای آب گنا
که چشم زخم حوادث بهشتان
که پاک دل تر ز غم صفت است

قدح کبر حافظ مکر بناله بخت

که بسته اند بر ابریشم طربانه

صورت خوبنگ را بر باسین اند
از برای مقدم خیل خیالت مردمان
کار زلف ترست عطاری شکفت
یار با نرویت در پیرانش با
جمله وصف عشق من دست چون تو
حافظ محض صفت کوی نعی عشق

کویا نقش لب از جان شیرین اند
ز اسبک خنجر در دیار دیده کین اند
مصلحت را تهمتی بر ناله چمن اند
یا کبر واه تا بان عقد پروین اند
آن خمیاسی که بر فماد و شیرین اند
غیر ازین کیک خب لاتی بچمن اند

صبا وقت سحر بوی زلف را می
من آن گل منوهر را ز باغ کیم
زیم غارتش دل اند خون با
فروغ ماه میدیدم ز بام قصر او
خوشا آنوقت و خوش دل که اند

دل دوانه مارا تو در کار می آورد
که هر گل که غمش بگفت جان می آورد
ولی میرنجیت خون در بره بدن
که روز شرم آن غرضش می آورد
بر می برد دل کار کنی خشم آورد

بتول مطرب ساقی اگر تویی شویدی
سرشش جان باین لطیف و ساد
عفا العیض این برویش اگر چه ناو
ز رشک تار زلف یار بر باد میو
عجب میداشتم دی شب حافظ

ازین آه و کران تمل خبر و سواد
اگرست هیچ منیر و دو کر زنا روی
بعثوه هم بناتی بر سپهر پاری
و هم نه نادمش کی که از تار ماوی
ولی تحسین منکر و دم که صوفی و

صوفی باطله باد آره خورشید
و آنکه کج عمر می دوست تواند داد
پیرا گفت خطا دقت هم ضعیف
شاه ترکان سخن می شنوند
که چه از کبر سخن با من درویش گفت
کیست آن شاه سوار خوش خرم که کون
نرگس مت تواغایت مردم دار
چشم از آینه داران خط و خال گشت

و رنه اندیشه ای که زده اموش
دست باشا مقصود در اعوش
افزین بطنه پاک خطا پوش
شورش از مملکت خون پیماوش
جانفدا می بکین بته خاموش
بته بند قبا و علم دروش
خون عاشق تقدیر که بخوروش
لبم از یوسف ربایان و دوش

بنامی تو مشهور جهان شد خط

حلقه بین کی رفت و در گوش ما

طایر دولت اگر باز گدازی کند
وید و راوست که دروگر کزین
دوش کشم که کند لعل لبش چای
کوگرایی فیض کس مشغله
کس نیارد بر او و مردن از قصه
شهر خالیت عشاق مگر کز طریقه
یا وفا یا خبر وصل تو یامر که قریب
باز خوان باز نظر راست روی
حافظا کز روی از در او هم لوری

یار باز آید و با وصل قریب
بخور و خونی و دم سپهر شایر کند
با تف غیب نه و او که آری کند
جرعه دگر شد و دفع خار کند
مکرش با دصب با گوش گذاری کند
مردی از خویش برون آید و کاری کند
بازی و سرازین کید و سه کاری کند
باز خویش مکران باز شکاری کند
گذری بر سرست از گوشه کنای کند

عکس و تیوچو در آینه جام قفا
چکند کز پی دوران و چون کپا

عارف از حده می در طمع قفا
سر که در وایزه کردش مال قفا

من زبجه برباط خود افام
اینهمه عکس می نشن مخالف که
زیر شمشیر عشق قصه کنان یافت
آشده ای خوابه که در صومعه ای
در غم رفته بخت دل ز چاه رخ
بروش مابین لخته لطفی که راست
غیرت عشق زبان همه خاصان
حسن و تو یک جلوه که در آینه کرد
پاک بین از نظر راست بقصود
صوفیان حریفه و لطف بازولی

ایم از عهد ازل حاصل فرجام
یکفروع رخ ساقیت که در جام
کام که گذشته او یک سر انجام
کار ما بارخ ساقی و لب جام افام
آه که چاه برون آمد و در دام
این که این که چشمت به افام
کز یکی غمش دروسن عام افام
اینهمه نقش که در آینه او افام
احوال از چشم دو بین در طمع افام
زین میان حافظ و لخته بدنام

قل این چه بشیر تو قدر نبود
من دیوانه چو زلفت تو بکاف
یار آینه حسن تو چو بر دارد

و ز نیسج از دل پر حم تو قصید
معج لایق تر از قلعه زنجیر نبود
که در و آه مرا قوت تأثیر نبود

نارین رقت و چمن باز است
تا که بچو صب با ز بگویم
آن کشیدم ز تو ای آتش بجران چو
سر زهرت بی و میکده با کردم
یستی بود عذاب آمده حافظ

خوشتر از آتش تو در عالم تصویر
حاصلم و دوش بخرماله شبگیر
خرفای خودم از دست تو بود
چون شناسای تو در صومعه
که بر چکش حاجت قفسه نمود

کنون که در چمن آمد گل از عدم بود
بنوش جام صبحی بناله و شکوفه
شد از فروغ بریا چرخ آسمان
بد و کل نشین بی شراب شد
ز دست شاد بازگذاشتی
بخواه جام صبوحی یا صفت
باغ تازه کن این پسمان
جانی خلد برین شد بعد سوسن و گل

بنفشه در قدم او نهاد
یوسف غیب ساقی بر خرو و عود
رزمین با تیر میمون و طلوع
که پیچود دولت تو منته بود
شراب نوش را که حدیث عاود
وزیر ملک سلیمان و الدین محمود
کنون که با و برافروخت آتش نمود
ولی چو سو که در روی مکن خیلود

چو کل سوار شو و بر هوا میلان
رعیش کلام ابد جوید و راوحا

سحر که مرغ و رایغ نبش و او
که با و ما با بطل افش محدود

کارم بدو چرخ بسامان میرسد
با خاک راه دوست شد هم چو کرک
سیرم بجان دبدل راستمان ولی
در آرزو شکسته گران بار غم ولم
بی پاره نمی گنم از سیج پستان
تا صد هزار خار نمیدارم زین
یعقوب را و وید و حسرت شد
از خیمت اهل جبل کیوان رسید
از دست و جور زمان اهل فضل را
حافظ صد سوار باش که در راه عا

خوشد ولم ز درو و برمان میرسد
تا آبروی می ز و نمان میرسد
چهاره چید چاره چو فرمان میرسد
او خ که از زوئی ل از زان میرسد
تا صد هزار حسرت بدندان میرسد
از کشتنی کلی بکشتان میرسد
اوازده ز مصر بکشتان میرسد
جز آه اهل فضل کیوان میرسد
این غصه بکس دست سحر جان
مرکب کس جان او بجانان میرسد

کر میفروش حاجت زندان و آ
ساتی بجام عدل به باد ماحر
مارا که در عشق بلا ز خاک
حقا که آن زمان سپهر و دامن
کر رنج پشت آید و کر راحت
در کا رخانه که عقل و فتن
مضطرب بسار و گو که کس بی احل
جان رفت در سر می و حافظ

ایز و گنه بخش و دفع بلا کند
غیرت نیار و که جهان بلا
یا وصل دوست یا می صافی و
کر ساکی بعد امانت و فاکند
پست مکن نفیر که انبیا حد
و هم ضعیف و رای فضولی چرا
وان گونه این تبه سر آمد خطا
عیسی می کجاست که ایحای کند

کلک شکین تی روزی که ز ما یاد کند
قاصد حضرت سلکی که با او
یارب اندر دل آن خسرو شیرین
کو هر پاک تو از مدحیت پیوست
حالا عشو عشو تو ز دنیا و دم

بر و احب و صد نده که از او
چه شو و کرب لایق انا شاد
که بر جنت کند ای بر سر سر باد
فکر شاطیه چه چرخ اودا کند
تا و کربا بجای تو چه بنیاد کند

امتحان کن بسی کنج مراد است
شاه را به بود از طاعت صد ساله
ره نبردیم مقصود خود اندر شیر

کر خرابی چو مرالطف تو آبا و کند
قد یک ساعت عمری که درود آ
جای است که حافظ ره نبرد کند

گفتم که خطا کردی بد پسر این
گفتم که بسی خطا کرد تو کشته
گفتم که قرین بت افتد بدین
گفتم ز من ای ماهی چه امهر برید
گفتم که تو ای عمر چه از و بر رفتی
گفتم که رجی هم طرب خوروی ازین
گفتم که وقت سفر است بود که رفتی
گفتم که ز حافظ بچه موجب شد و

گفتا چه توان کرد چو تقدیر چنین بود
گفتا مه آن بود که بر لوح چنین بود
گفتا که ترا بخت بد خویش چنین بود
گفتا که فلک با من چه کرد چنین بود
گفتا که فلانی چه کنم عمر همین بود
گفتا که شاد و مستی باز چنین بود
گفتا که مگر مصلحتی وقت درین بود
گفتا که همه وقت مرا و اعیان بود

کر چه بر و اعطای شهر این سخن آسان شود

تا ریا و زرد و سالوس مسلمان شود

زیدی آموز که مکن ز چند است
کو سیر پاک بیاید که شود قابل
اسم اعظم بخند کار خود ای دل خوش
عشق می زرم و امید که این فن
و دوش بخت که فردا بدیم کام
حسن خلقی ز خدا می طلبیم ترا
دوره را با نبوی و متعالی حفظ

حیوانی که نموشد می و انسان
ورنه سرشک کلکی بولو و مچا
که بتلیس و حسنیل و یوسفان
چون نمرائی فکر موجب برمان
پس بی ساز خدا یا که شمان
تا و کر خاطر ما از تو پرستان
طالب چشمه خورشید و شمان

میزنم سر نفس از دست و افتاده
چشم کر خنم ناله و سیر باد و فغان
روز و شب غصه و خون منورم چون
از سر مرده صد قطره خونم پر
تا تو آخر چشم من شده و واقعا
حافظ دل شده پستی و یاری

اگر ناله زارم برپا ندیده
کردن ترقی چنانم که بداند یس
جو ز دیدار تو دوزم بکشم و
چون باور دل دست فرما
ای بسا چشمه خونین دل زده
تو ازین بند دل شکلی آرا

مطرب عشق عجب ساز و نوای دارد
عالم از مله عشاق مباد و آجای
پرو روی کیش مگر چه دارد
مخرم دارم کاین کس قدس
از عدالت نبود و در کس سید
اشک زین طبیبان نمودم
پستم از غمزه میامور که در عین
خوب گفت آن بت ترسای ماه
خسرو حافظ در کاوش فغان

نفس هر پرو که ز راه بجائی دارد
که خوش آنکس فرخ بخش صلا
خوش عطا بخش و خطا بخش
ماتمو اگر نوشته شد سهای دارد
پاوشای که بهیچ یه کدای دارد
در عشقت جگر من سوزد و ای دارد
سر عمل جبری می سر کرده بجای دارد
باد و روی کسی جو که صغای دارد
وزر بانهو تمنای علیی دارد

مرا بر ندی عشق آن فصول کند
کمال صدق محبت به بین نقص کند
چنان خبر در اسلام غم خبر سازد

که اعتراض بر سر اعظم کند
که سر که بی شرافت نظر بعیب کند
که احبت شتاب رصبا مگر صیبت کند

بکشد کج سعادت قبول اهل دولت
ز عطر حور بشت آزمان بر آید بوی
شبان اوی این کی رسید بر
ریده خون چکاند پت اقطا

سبا و کس دین کند شک و رکت
که خاک میکند ما عیب کس
که خد سال بجان خد مشیت کند
چو یاد عهد شبان زمان کس

نه سر که چهره بر افروخت دلبری
و خا و مهر نکو باشد ار پنا
بقدر و چهره سران کس شاه خوبان
بیا تخم دل دیوانه و ندانستم
نه سر کس که کج کنه و نشد پست
نه سر که مکتب باریکست نه ز موایست
در آب و دیده خود غرقم چه جان
مدار نقطه پیش ز خالت مرا
تو بندگی چو که ایمان شد طمکن

نه سر که آینه ساز و بکند
و کر نه سر که تو پس می سپیدی
جهان کبریا که قدرش کس ندان
که آدمی چه شیوه پری و دان
کلاه داری و این سپهر و دان
نه سر که سر ترا شد قفس و دان
که در محطه نه سر کس شنا و دان
که قدر که سر میکند جوهری و دان
که دوست خود روشن بند و دان

غلام همت آن ند عافیت نمود
ز نظم و لکاش حلقه کسی نوداگاه

که در که هستی گمب کبری دان
که لطف نکته دسترخ در می

نست رویت اگر با ما و پرو
شده از دستمان عشق شور انگیز
میچشم کان در راز غنم و جادو
سایامی ده که از حکم نزل میسریت
در زمانه کج سه زندان کج ابری نیک
نخست جان بخش در دکان کوی لبر
شیر نزع و زغن در خور و صید و قند
قد پسمان بی بهره اند از جرم
حافظ دیوانه خوشی اندر بر کشد

صورتی نا دیده بهت نیستی چمن کرده
آن حکایتا که افسر ما و شیرین کرده
آنچه این زلف سیاه و شوی کین کرده
قابل تعمیر بود آنچه یقین کرده
کیرج یغان خدمت جام جهان
عارفان انجام شام عقل سکین کرده
این کرامت بهره بهار و ساین
این تطاول کین با عشاق سکین کرده
دختر رزرا که لفت رعد کاین کرده

سر انگو خاطر مجموع و یازمان

سعادت مدام او کثرت دولت

و مان تنگ شیرفت مکر و هر ستم
جریم عشق را و هر که بسی بالار غفلت
لب لعل و خط شکیدن اینش نیست
چو بر روی مین باشی توانا غنی شدن
نجواری نگر ای منعم صیفا و نجفنا
بلا کردان جان تن عای در و مندا
صبا از عشق من زفری بکوان ماه و بنا
و کر کوید نخواستیم چو حافظ بنده مغل

که نقش خاتم لعلش جهان بر مکن
کسی آنست پان بود که جان را
بنازم و بر خود را که چشش آن
که دوران ما تو انهارا ای بر من
که صد مجلس عشق فخر نشین
که چند خیزان خرم کن تنگ تن
که صد حبش بد و کج و غلام گیر
بگویندش که سلطان که اسی بین

گرت مو است که مشوق کند
و لامع اشک کن که کر بلغم و مایه
حدیث دوست نکویم که جعفر
صبا و دان سر زلف ازل پرا
چو کشتش دل بنگار هر چه گفت

کناه دار سر رشته نامکند
و شربت بد و دوت و عاکند
که آتش ناسخ آتش نامکند
ز روی لطف بگویش که جا نمکند
ز دوست بند چه خیر و خدا نمکند

سر ز رول جانم فدای آن محبوب
غم را راه گذارت بجای تاخت فضا

که حق صحبت مهر و وفا کند از د
پاد کار پیغم صبا کند از د

سمای اوج سعادت بدام هفت
جباب وار بر اندازم از نشاط کلاه
شیشه که ماه مراد از ارق طلوع کند
ببارگاه تو چون باد را نباشد باد
چو جان فدای لب شد خیال گداز
بنا امید ازین درم و بزن قایم
خیال زلف تو گشای جان و پیکه
ز خاک کو تو مهر که دم زنده فضا

اگر ترا گذری بر صفت مافته
اگر ز روی تو عکس بجای مافته
بود که بر تو نوری بیام مافته
کی اتفاق مجال سلام مافته
که قطره زلال لب بجای مافته
بود که قرعه دولت بنام مافته
کزین شکار فرادان مافته
نیم گلشن جان در شام مافته

موس با بهارم بسوی صحرا برد
سر کجا بود ولی چشم تو بر دراز

بیا و بوی تو پیاورد و مستی از زار
نه دل چیده چارم را نه از بار

راه مانوک آن کجایان برود
آمد و گرم بر آب رخم اشک می
دل شکستن آنکس من آید
دوش شوق طلبم پس عقیقه
جام می می لبست و دم زردی
بخت بیل بر جاذبه کن از خوش

رخت مایه بل آن سروسی لاله
ز ریزد او کسی کاند و این کلاه
سنگ اسپیل تو اندر بره دریا
پای خیل حسد و شکرم رجا
آب می زان لب جان بخشوان
پس طوطی توان نام سرار آوا

یک و جامم در چرخ که آفاق بود
از سر پی و کر باشا به عهد سبا
نقش میستم که کرم کوزه آن
ای بهر فرقه فرما که دو ششم آفاق
در مقام طاعت سر کجا کردم نظر
سیاق جام دادم ده که در طریقت
حافظ آنست که این نظر پیش

وز لب آتی شرم در مذاق آفاق بود
رجعی نهچو استم لیکن طلاق آفاق بود
طاقت صبر از خم ابرو شوق آفاق بود
در شکوه صبوحی هم آفاق بود
عافیت را با نظر بازی آفاق بود
سر که عاشق و مشت نایه در و آفاق بود
طایر فکر شرم آفاق بود

یاد باد آنکه سر کوی تو ام منزل بود
راست چون سن و کل از شجرت پاک
دل چو از سپهر خروقتل معانی میگردد
در دلم بود که پند و ست نباشم کرد
دوشن یار و حریفان نخبه باشد
بس یک چشم که بر سرم سپید و فرا
گشتم از مد رسد بر سرم سبب هر هست
آه ازین جور و تظلم که درین ام
ر هستی قائم فیروزه بواجای
دیدم آن قصه کجاست را مان فضا

دیدم را در و شنی از خاکه حاصل بود
در زبان بود مرا سرپ ترا در دل
عشق میگفت بشنخ آنچه بر و مشکل بود
چه توان کرد که سعی من دل اطل بود
ختم می دیدم و خون در دل و سر کل
در سر کس که فروم نچو و لایل بود
نقشی تخیل درین سله لایق بود
واه زان ناز و شغم که در آن حاصل
خوش و خشنود ولی دولت مجل بود
که در سر پنهان شاهین قضا غافل بود

دست و حلقه از لطف و توانا کن
آنچه سعیت من اند طلعت بنایم

کینه بر عهد تو و با و صبا شو کن
ایستد دست که بغیر قضا شو کن

داسر دست بصد خون دل قفا بدست
غیر تم گشت که محبوب جهانی لیکن
سر و بالای من بماند که در این پیغام
عاشق را بشماره فلک بتوان گفت
چگونه میم که تراناز کی طبع لطیف
شکل عشق نه در حوصله دانش است
نظر پاک توان در رخ جانان دیدن
بخار روی تو محراب دل طوطیست

نفسی که کند خشم را نمون
رو و شب عریده با باد صبا
چه محل جایه جابر که قفا توان کرد
نسبت دست بهدی سر و پای
تا جدیت که هست و عاقلان
حل این نکته بدین فکر خطا نمون
که در اینست لطف بصری نمون
طاعت غیر تو در مذمت نمون

پس که ترک فلک جان و زده غارت کرد
غار و روز و جفت بول اکس بر
تعام اصلی ما گوشه خند تابست
غار در جسم آن ابروان مجسم
بهایی باد چون لعل چیت جو عقل

هال عید بد و مستی شاد
که خال میگذرد عشق را زیارت کرد
خداشن خیر و دهانک این عازم کرد
کسی که که بنجامان دل طهارت کرد
پس که شود کسی بر و کین تجارت کرد

بر روی یار نظر کن دید و مست دوا
فغان کن ز کس چاشنی شمع سحر امرو
حدیث عشق حافظ شنود از روا غط

که کار دیده نظمت از سر صبار کرد
نظم بر دوستان از سر حصار کرد
اگر چه صنعت بسیار و عیار کرد

صوفی نهاد و ام و حیرت باز کرد
بزی چرخ بشکندش بیهوده و کار کرد
این به طرب اگر کسی سار غرق
ساقی پاکه شاه در غمای عاشقان
بل یاکه تا به پناه خدا رویم
سخت مکن سر که محبت نه راست
فردا که پیشگاه حقیقت شود بد
ای کبک خوش شرم کجا میرود
حافظ مکن ملامت زندان کن و زل

بنیاد مگر با فلک ختم باز کرد
زیرا که عرض شعبده باطل را کرد
و انشک با کشت بر آه حجاز کرد
و یکم ببلبله آمد و آغاز باز کرد
ز آنچه است بین کوی و دشت کرد
عشقش روی دل در معنی فرار کرد
شمرنده روی که عمل بر جای کرد
غره مشوک که کرب عابدین کرد
مار اخذ از زهر ریایی نیار کرد

یا و باد آنکه مرا وقت سفر یابد نکند
آن حاجت که میرود رقم خیر قبول
هر شبی حاجی به خواب شویم کفک
سایه تابان کز قی ز چمن مرجع
دل بامید صدایی که مکر در تو رسد
شاید اریک صبا ز تو سنا شود
گلک شطاطه صفتش کشته نشود
سطر باریده بگردان و بزن اعراف
غریبات عراقیت سرود
فقط

بود اعیان غمیده ما شاد نکند
بنده سپید اندام ز چرخ ارا نکند
رسم نمونم سالی علم و ادب نکند
اشیای در شکوای طره شاد نکند
مانند کرد و درین کوه که فتنه را نکند
زانکه چالاک تر از تو حرکت یابد نکند
سر که اقرار بدین چنین جدا و او نکند
که بدین راه بشد یا روز نماید نکند
که شنید این راه و لسنه که فرما نکند

رو بر رشت نهادم و بر مکنر نکند
ییل شترک مار و شش کین نکند
ماسی و مرغ و دوشخت از فغان
یا نجت من طوق مروت فرو نکند

صد لطف چشم داشت و کنیز نکند
در پنجره قطره باران شکر نکند
وان شمع دیده بین کین سوز نکند
یا دوش راه طریقت که نکند

شونخی مکر مرغ و لم بال و پر بخت
نیحو ایشم که میرش اندر قدم چو پت
یارب توان جان لا و رکاه و دا
جانا که ام نکل سیت سیت
حافظ حدیث نعر تو از کس دلکش

سوای عام عاشقی از سر مگر
او خود که ز با چو پشم سحر نکرد
کز تیر آه کوشه نشینان جذر نکرد
کو پیش رخسیر تو جازیه سپر نکرد
نشند کس که از سر رغبت زبر نکرد

دل ز ما برد و روزمانان کرد
سحر پنهانم در قصد جان بود
چرا چون لاله خونین دل بکاشم
صبا که چاره داری وقت و وقت
بدانسان سوخت چون شمع که بر کن
بکی کویم که با این درو جانسوز
میان هربانان کی توان گفت
عدو با جان حافظ آن مکر و یه

خدا را با که این بازی توان کرد
خیاش لطیفای سپهران کرد
که با ما نرکس او سر کران کرد
که در دشتیاقم قصد جان کرد
صراحی گریه و بر لطفان کرد
طیلم قصه جان ناتوان کرد
که یار ما چنین گفت و چنان کرد
که تیر چشم آن ابرو کمان کرد

دوستان خزر ز تو بر پستی کرده
آمد از پرده مجلس عرقش مالک نشسته
جایی نیست که در عهد نکاشش کرده
مرد کانی بدو ای دل که در طرب
نشخت از کل طعم بهیم بهیم
نهفت آب که ز نقش بید نشسته
حافظ افادگی از دست زده

شده بر عتب و کار بست پستی کرده
تا گویند در میان که چرا دوری کرده
و ترست چنین کین به پستی کرده
راه پستانه رود چار و پنجوی کرده
مرغ شب خوان طرب از بر کل کرده
آنچه با حسنه ز راه می گوی کرده
عرض مال و مال و دین در سر مغوی کرده

و اعطای کین جلوه در محراب می کنند
شکلی درم زد و آشنید مجلس پر
گویا باور منیب اندر روز و او
سوخته از دست صرافان که سرش
حسن و زرافون و خندان که عین

چون بخلوت میروند انکار می کنند
توبه فرمایان چه را خود تو گوی
کین همه لغت و خل و کار و او
سر زمان خرمه را باد و برابر
زمره و یکدین عشق از غیب بر سر می کنند

یار این بود و تبار باختر و شان
بند و پیر خن را با تم که در و شان
بر در میخانه عشق ای ملک پیش کو
ای که ای خانه بر در که میسر
خانه خالی کن لا تا منزل جانان
وقت صبح از عرش می آمد غروی

کاینه ناز از غلام ترک و اسیر
کنج را از بی نیازی خاک بر سر میکنند
کاغذ را با طیست او هم می کنند
میدهند آبی و دلمه را تو که می کنند
کاین بوی نسیم کاین دل جان
قدسیان کی که شعر حافظ را بر

دانی که چنگ و دوخته بر میکنند
گویند ز غم عشق مگویید و شوق
ناموس عشق و روق عشاق بر میکنند
صد ملک دل نیم نظم بر میکنند
شوش وقت پر معان میدهند
جز قلبی می نشد حاصل و نوز
قومی بید و جهد نهاد و وصل و

پنهان خورید مادی که می کنند
مشکل حکایتی است که می کنند
منع جوان و سر زش بر میکنند
خوبان و دین معامله بر میکنند
این پالکان بکر که چه با بر میکنند
خلق و دین خیال که می کنند
قومی و کراوه التفت بر میکنند

ما از برون در شده مغرور صید
فی الجملة است ما و مکن ثبات
میجو که یسبح و حافظ مفتی و ب

تا خود و برون پرده چیده پند
کیر کلر خانه ایت که میگیرند
چون یک نگیری همه میگیرند

شاهان که دلبری زینان کنند
مرکبان شایخ نرسد شجند
ای جوان سپرد قد کوی بر
عاشق از ابر سر خود حکمیت
پیش چشم کمرست از قطره
یار ما چون سازد آغازماع
مردم چشم خون غشته شده
عید رخسار تو کو تا عاشقان
رو نماید آفتاب دولتت
کن نکاسی از دو چیت ماروان

زاهد از ار خند در ایمان کنند
کله خاشن دیده برک کنند
پیش از ان که قامت چوکان
مرچ منده مان تو باشند
این چکاتما که از طوفان
قدسیان از عرش ستان
در کجا این جنم بر انسان
دروغایت جان و قربان
کر چو صحبت آینه رخسان
مرک را برید لان انسان

خوش بای از غصه ایدل کابل را
سرکش عاقل را نهیم شب

خوش خوش در بویج ران کند
تا چو صحت آینه رخشان کنند

گفتم کیم و بان لب کلام ران کند
گفتم خراج مصر طلب کند لب
گفتم بکشد دست خود که بر در
گفتم صدم برست شو با صدمین
گفتم موی یکده غم میرد ز دل
گفتم شراب خرقه نه این هدیه است
گفتم خونی کی بر چله میور
گفتم ز لعل فشان لبان پیر
گفتم دعای دولت تو درو غا

گفتم بچشم هر چه تو گویی چنان
گفتم درین معامله کمتر زبان
گفتم این حکایت که با نموده ان
گفتم بگوی عشق من و جهان
گفتم خوش آنک که ولی شاهان
گفتم این عمل غریب پر معان
گفتم از زمان که مشرقی دران
گفتم یوسف شکر نش جوان
گفتم این عالمایک مفت است

انامه خاک را بنظر گیرانند

ایا بود که گوشه چشمی بمانند

دروم نهقه به طرب بیان یه
مشتو و چون شتاب ز رخ دور کشید
کر سنگ ازین جیش بنا که بیست
می خو که صد گناه از اغیار و جحاش
پراستی که اید از بوی یوسفیم
چون خن عاقبت نه برندی ز راه
پیمرفت میناس که درین فرخیش
مار انطه بروی بر حال و خط
حالا درون پر و دینست سیه
پنهان حاسد ان نغم می که منمان
بگذر بگوی میسکه و تازم و حضو
حافظ و وام وصل می نشو

باشند که از حسن زانم غم و دوا کشند
سر کس حکایتی بقصود و کس کشند
صاحب دلاان حکایت دل خوش
بهر ز طاعتی که بروی و کس کشند
ترسم بر اوردان غیور شش قبا
ان که کار خود و نفاست کس کشند
اهل لطف معامله باشنا کشند
صاحب دلاان نظار وضع حد کشند
تا از زمان که پرو و بر اقد چا کشند
خیر نمان ای رضای حد کشند
اوقات خود ز بهر تو صورت کشند
شایان کم انعامت بحال کشند

نقد با را بود ای که عیب ری کین

تا همه صومعه داران لی کاری کشند

مصلحت دیدن آنست که یاران
خوشی قدم برینان نه زلف ساق
قوت بازوی پر میرنجو بان مهرش
یار این چه ترکاں چو دینار
رقص بر شمع تر و ناله نانی خوش
زاع چون شرم ندارد که بیدار
حافظ بنمای زما زاعم کیست

بگذارند و خم طر و یاری گیرند
کر نکلت نشان بگذار و که قواری
که درین خیال حصاری بسواری گیرند
که به تیر مژه هر لحظه نگاری گیرند
خاصه رقصی دران سنگی گیرند
لبیب لایزاله دارد اسن جگر گیرند
زین میان که بتوان که کناری گیرند

سر کشد محرم دل در جسم یار
اگر از پرده بروش دل عین
محبب شیخ شد و فسخ خو و زیاده
مر می لعل کنان است بلورین
خردل زن ازل تا باده عاشق
گشت پیار که چون چشم تو کرد

و انکه این کار ندانست در انجا
شکر ایند که نه در پرده چید
قصه ما پست که در سر هر بار
آب حیرت شد و در چشم که باران
جاودان کس نشیندیم که درین کار
شیوه او نشد حاصل و پان

از صدای سخن عشق ندیدم خوشتر
داشتم دلی و صد عیب مرا می
بر حال تو چنان صورت چنان
بسانا که زلفش دل حافظ راوری

یا دکاری که درین کسب و دانا
خرقه رسی و مطربش و زانا
که حدیثش همه جابر و رودیوانا
شد که بازاید و جاوید گرفتار بنا

رسید مرده که ایام غم نخواهد ما
من ربه و لطف یار خاکیا شدیم
چو پرده و از پیش میر ندیده را
چه جای شکر و شکایت از شکایت
سرو و مجلس همیشه گفته اند این
برین واق ز بر جد نبشته اند ز
سحر کشنده و صلاش بشارتی خوش
غیمتی شش اشق سمع وصل بر تو
تو که اول درویش را بدین

چنان ماند چنین میر خیم نخواهد ما
رقیب میر چنین محترم نخواهد ما
کسی نیم حرم حرم نخواهد ما
چو بر صحنه هستی ز غم نخواهد ما
که جام با ده پا و که جم نخواهد ما
که جز کوی اهل کرم نخواهد ما
که کس نیست که فخر غم نخواهد ما
که این معامله تا صبحدم نخواهد
که مخزن زر و کج و در غم نخواهد ما

زهر بانی جان طبع بر حافظ

که نقش جو بر نشان چشم نخواهد

در نظر بازی با پنج بستان حیرانند
عاطلان قطعه پر کار وجودند و
جلوه کار خاوه دیده من نهست
عهد با باب شیرین نشان چشم
مغسایم سوای می مطرب دارم
وصل جور شد شب پر اغمی بر
لاف عشق کله از بار زنی لاف و دروغ
مکررم چشم سیاه و پیا موزد کا
کر بنفشه تکه ارواح بر دقوب
کر شوند اگر از اندیشه ما بچکان
زاهد از زردی حافظ کند هم چه

من چشمم که نمودم و کراستان
عشق اندک درین امیر سر کردند
ماه و خورشید همین آینه بگردان
ما سر بند و این قم خداوندانند
آه اگر خرقه پوشین بگردانند
که درین آینه صاحب طبع آن
غشما زان چنین ستی حیرانند
ورنه پت موری متسی بگردانند
عقل و جان کوهر پتی فشار افشانند
بعد ازین خنده قصونی بگردانند
دیو بگردان از آن قم که قرآن

غلام زکست تو تاجدار
ترا صبا و مرآب دیده غدا
زیر زلف و تو پا چون کز کنی
کند اگر چو صبا بهشت زار و
نصیب است بهشت ای خدایت
نه من این کل عارض غل سرایم
تو دیت کیه شوای خضر بی خشت
پایم کیده و چهره دار غوی کن
خلاص حافظ از آن لفت تابدار

خواب باوه لعل و موشتیار
و کر نه عاشق و معشوق زار و دار
که از یمن میسارت چه میزار
که از تطاول زلفت چه سوکار
که پستی کرامت کنایه کار
که غنایب تو از سر طفت نزار
پا و میسر و دم و مهران سوار
مرو بصومعه کاخ پناه گار
که پست کان کند تور پست کار

دوش وقت سحر از غصه بجام
چو دشت شعله پر تو دایم گرد
چو مبارک سحری بود چه فزوده
من جان بود که دیدم نظری است

وامر از آن ظلمت شب بجام
باوه از جام تجلی بصفا غم
آن شب قدر که آن تازه بر دایم
که بر افوس صد و صبر و نشتم

بعد از آن نایب روی من آید روی حبیب
من اگر کام رو آستم و خوشدل
با تلف از زور من مرده این دل
اینه شند و مشک که ز تخم میرزد
سم خالی از انعام سحر خیزان بود
شکر شکر بشکر این نشان فط

که در اینجا جز از جلو و آتم دادند
پست حق بودم و اینها بزرگام دادند
که برین جور و خفا صبر و با تم دادند
اگر صبریت کران شاخ بنام دادند
که ز بند غم ایام بخاستم دادند
که نگار خوش شیرین هر کام دادند

حسب حالی نوشتی شد ایامی چند
با بدان مقصد عالی شوم رسید
می چو انجم بپورفت و کل انکسار
قد ایخت با کل علاج دل
زاهد از کوه زندان بپلا کند
عیب می جمله چو کشی نهش نیرنگ
ای که ایان ابات خدا را ست

محر می گو که فرستم تو پیغامی چند
سم مگر پیش بند لطف شکاکان
دست عیش کند از روزن جامی چند
بوسه چو بر این بر بستانم
تا خراست کند صحبت بدنامی چند
نفع حکمت کن از بند دل عامی چند
چشم انعام مدارید ز انعامی چند

پرنجانه چه خوش گفت بد روی عشق
حافظ از شوق رخ مهر فروغ گشت

که کجو عال دل سوخته با خامی
کامکار انطری کن سونی کامی

بود ای که در سیکه با بخت
اگر آنجسره دل زاهد خود پند
بضای دل نه آن صبحی و کان
نامه تعزیت دختر زربوید

کره از کار فرو پسته با بخت
دل قوی دار که از بهر خدا بخت
بس در پسته بقیع دعا بخت
تا حریفان همه خون از مرغان بخت

یکسوی خنک برید یک می تا
درینخانی پستند خدا پند
حافظ این خرقه که داری بی پی
فروا

تا همه نگوکان لفت و و بخت
که در خانه ترویر و ریا بخت
که چه زمار ز زیرش بخت
بخت

ای پسته تو خنده زده بر خند
جایی که یار من بشکر خنده دم
طوبی رقاست تو نیار و که دم

مشتاقم از برای خدا ای بخت
ای پسته کیتی تو خند را بخت
زین قصه بگذرم که سخن مینویسد

خو اسی کہ بر خیزد از دیده خون
کر طره بین ماسی و کر طحه میری
ز آشفته حال من آگاه کی شود
باز از شوق کرم شدن سرو و کجا
حافظ چون ترک عنبره جوان
میکنی

دل دروغای صحبت رو و کسان
مانیستم مقصد خود پسند
از آنکه دل نکشت گرفتار این
تا جان دل بر آتش رویش پسند
دانی کجا هست جای تو خازم ما

کسی که چرخ خطایار در نظر دارد
چو خانه بر خط فرمان سر طاعت
کسی بصل تو چون شمع بایستد
بیا پیوست تو دست کسی سید
ز دور قیام تو روزی بسینه ام می
ز زنده خشت ملوک کجاست تا
ز باد و هیت اگر نیست این کس ترا
کسی که از در تقوی قدم بر نهان

محققست که او حاصل بصیر دارد
نهاده ایم مکر او بستن بر دار
که زیر تیغ تو مردم سپرد
چو آستانه برین همیشه دارد
ز بس که تیر غمت سینه را پسند
که بوی باد و دماغم در ام دارد
و می زو سوپ عقل بخور دارد
بغرم می که اکنون سر مهر دارد

دل شکسته حافظ بجاک خواهد بود

چو لاله داغ هوا سی که بر بکراوار

آنکه از سپیل او غایب تابی دارد
از سرشته خود میکند همچون باد
ماه و خورشید نهایش پس در وقت
چشم من که در کوشه روان میل سر
غمزه شوخ تو خنم بخت میسر
آجی سول اگر است که دارد لیا
چشم مخور تو دار و زدم قصه بگر
جان سپار مرا نیست ز رویو
کی کند سویی لخت به حافظ نظر

بار باد شد کان زو عتابی دارد
چه توان کرد که عمر مشت تابی دارد
اقبالت که در پیش بجای دارد
تاسی سپهر و ترانه برالی دارد
خشتش باد که خوش طر صوابی دارد
روشت این که خضر بهره سرالی دارد
ترک است که میل کبابی دارد
ای خوش آن خسته که از دوش خالی دارد
چشم مستش که بهر کوشه حسنی دارد

شاهدان نیست که موسی و میانی دارد
یشوه خور و پری که لطیف است دارد

بنده طلعت آن باش که آبی دارد
خوبی است و لطافت که خلائی دارد

چشمه چشم مرا ای گل خندان بریا
کوی خوبی که بر داز تو که خوشی باشد
دلشان شد تخم با تو قبوش کردی
خیم ابروی تو در صفت تیر اندازی
در ره عشق نشد کس چنین سرمه
با صرا با نشینان کرامات ملا
مرغ زیرک نشود چمنش بزمی
مدعی کو خنجر لنگه بجا فطرتش

که با حید تو خوش آب روانی دارد
شمار است که در و غنای دارد
آری آری سخن عشق تشانی دارد
بستد از دست زمر کس که کافی دارد
مرگ کنی بر حبس منم گمانی دارد
سر سخن وقتی و مگر کس که کافی دارد
هر بهاری که بدینال خندان
گلک مایه زبانی و پانی دارد

عشق نه سر نیست که از سر شود
عشق تو در وجودم محبت تو در
در دیت در و عشق که اندر علاج
اول کی نم که درین در و شبنم
ورز انکه من بر شکست فشانم بزند

مهرت نه عاضت که بجای کرد
بایشه اندرون شد و جان بدو
چند انکه سعی پیش کنی بشود
فریاد من کسب بد اهلک در شود
کشت عراق فارس بچهار شود

کفتم که ابد انعم از بوسه کفتم
دی در میان لبت بدیدم رخ
حافظ سر از حد بر آرد بایکون

بگذارتا که ماه زعتر ببرد
بر میانی که ابر محیط طر شود
کر خاک اویسای شامی شود

کر من از باغ تو یک میوه بخت
یار باند گرفت سایه آن پرو
حسن رای خام جوشد مایه
زاهد شجر چو محب ملک و شجره
عظم از خانه بدر رفت و گرامی
صرف شد عزم کرانیا به جوده
خواجده دانت که من عاشق و معشوق

پیش ما بخی پیراغ تو به نیم
کر من سوخته یکدم بنشینم
کر قند عکس تو بر نقش نیم
من اگر مهر بخاری بگریزم چه شود
دیدم از پیش کن در خانه و نیم
تا از انم چه بر پیش آید و نیم
حافظ از تیر بداند که پیش نیم

تار و دگر خشید و ماه مجلس
کار من که بخت گرفت و خط شست

دل میداده مار از سینه تو
بغیر هسمله آموز صد مد

طرب سرای محبت کنون بود
پیوی اول سپار عاصمان
بصد مصطفی ام می شام کنون
لب از شرح می پاک کن زهر
کرشمه نوشد بالی بباستان نمود
ز راهی که دیاران غسان کردند
خیال آب خضر است و جام پر
چو ز غریب وجود است نظم من است

که طاق ابروی یار منش مندر شد
فدای عارض سپهرین ختم کرد
که اشجی همه ز کنگر میر مجلس شد
که خاطر مبهرا را آن که موس شد
که علم پخته افشا و عقل پخت شد
چرا که حافظ ازین ابرو رفت شد
بجرعه نوشی سلطان ابوالورس شد
قبول دولت او کیسای این شد

روز بجران شب ذوقت یار آخر
اینهمه ناز و غم که خزان نمود
آن پشانی شبهای از غم
ساتی بخت دل افروز بمانا بود
شکر ایند که با قبال که گوشه کل

ز دم این فال که شت آخر کار شد
عاقبت در قدم با بهار آخر
سهم در پای کیوی نگار آخر
که به تمییز روی اندوه خار آخر
نخوت بادوی شوکت خار آخر

باورم نیست ز بد عهدی یام نو^{شد}
سایقا لطف نمودی مئی^{شد}
صبح امید که به معکف پرده^{شد}
در شمارا چه نیاید و کسی حافظ^{شد}

قصه غصه که در صحبت یار^{شد}
که بد پر تو نوشتن غار^{شد}
کو برون ای که کار شب^{شد}
شکر کان قصه بخت و شمار^{شد}

یاری اندر کس نمی سپرم یار^{شد}
ایچوان تیره کون شد خضر فرخ^{شد}
کس نگوید که یاری داشت^{شد}
شهر یارای و و حال مهربان^{شد}
علی از کان مرآت بر نیامد^{شد}
کوی توفیق و کرامت در میان^{شد}
صد نهزاران کل شخت و باک^{شد}
زمره سازی خوش نپار و مکر^{شد}
حافظ اسرار الهی کس نپند^{شد}

دوستی کی اخلاص دوست^{شد}
کل کشت از رنگ غم باو بهار^{شد}
حق شناسا ز چه پیش افتاد^{شد}
مهربانی کی سپرد آمد شهر^{شد}
تا بشنوخ شد و می باو بار^{شد}
کس میدان در نمی آید سوار^{شد}
عندلار از چه پیش آمد نزار^{شد}
کس از دوزوق پستی بکین^{شد}
از که سپرسی که دور روزگار^{شد}

مرا مهر سپه جهان سر بر خون چاش
رقیب آزار با فرمود و جانی شکست
مرا روز ازل کار بجای زنده
خدا را محنت را بفریاد و فغان
شیر العسل و جانی من و یارین است
مجال من بین باشد که پنهان او
شوای و دیده نقش غم ز لوح خط

تقصای آسمانست این و دیگر خون چاش
مکر آه سحر خیزان سوی گردون چاش
سرا ن قصمت که انباشد کم و افزون
که ساز شرح ازین افسانه تی قان
دلایکی بشود کاست اگر اکنون
کنار بوسه اش عشقش حکوم چون
که زخم تیر دلد و زشتش خون چاش

نص با و صبا شکفتن خون چاش
ارغوان جام عهت تهنه بر من چاش
این تطاول که کشیده از غم حیران
کز زنجیر بخت است شدم خورده
ای دل ارغشت امروز بفرودان

عالم سپهر دیگر بار جوان چاش
چشم ز کس بشنایم کز آن چاش
تا پس را پرده کل نعره زان
مجلس و عطا در از دست زبان چاش
مایه نشت بقا را که ضمان چاش

ماه شعبان قمر از دست سید کج شد
کل غریز است غنیت شمرید اگر بت
مطر با مجلس انس است غزل آن
از رخ حافظ سیکین رفته باز ماند

از نظر تائب عید رمضان می باشد
که بیایع آمد این اهوران می باشد
چند کوی که چنین رفت و چنان
قد می نه بود عیش کس روانی باشد

که اخت جان شود کام دل کام و
دینغ و در که درخت و جوی کج
بلایه گشت شبی بر مجلس تو شوم
بدان تو کس که میستی سویم آن
پایم و او که خوانم شیت باز ندا
فتان کج و طلب کج نامه مقصود
رواست و در بر اگر یکند که نور دل
بکوی عشق نه بی دلیل راه قدم
مزار حیدر بر آغخت حافظ از سر

بخوشیم درین آرزوی جام و
بسی شدیم بکدائی بهر کد نام و
شدم رغبت خویشش که غلام
چه خون که در دلم افتاده همچو جام و
شد بر ندی و در روی شیم نام و
شدم خراب جهانی ز غم تمام و
که دیدم در ره خود چو تو ما به نام و
که بخونیش نمودم صد اسم نام و
بدان تو کس که شوی دان حرف نام و

من انکار شراب اینچو کاسته شد
منکه شهباز و قنوی دهم باو
زاهد راه برندی نبرد و معذورا
بند پسر مغام که ز جلم برآ
تا بیاست رویه میخانه نمیدانم
زاهد و زهد نماز و من و تو پشی
دوش ازین غصه شستم که حکمتی

عالم اینقدر عقل لغایت باشد
این زبان سر برده ارم چه کاست
عشق کاست که موقوف است
پیر ما سر چه کند عین و لایت
وز نه پست موری تا بچند عایت
تا ترا خود زیان با که غایت
حافظ اوست بود جای کاست

نقد صوفی نه نمده صافی چش باشد
صوفی ماکه زور و سحر می باشد
غم و نیای فی چند خوری باو
ناز و روت و غم نبرد راه برد
خوش بود که محک بجز به اید میان

ای بسا خرقه که سایسته آتش باشد
شامگاهش کمران باشد که ز سرخ باشد
حیف باشد دل و ناله شوش باشد
عاشقی شیوه زندان ملاکش باشد
تا سپیه روی شود که درو

خط ساقی که ازین گونه زندگش است
دلش بجاده حافظ برده باوه فرو

ای بسایح که بخونابه نقشش
که شراب زلف آن ساقی نوشش

خوش است خلوت اگر یار یارش
من آن نیکین سلیمان پنج ستارم
ز واعدارضا ایام که در سیرم وصال
سمای کوخنگین سایه شرف سرگز
پایان شود چه حاجت که منور دل
مواهی کو تیار سپهر نیمه و دما
بسان سوسن کرده زبان و حافظ

که من بسوزم و او شمع انجمنش
که کایگاه بر دوست اسرمش
ریق مجرم و حرمان نصبتش
بدان یار که طوطی کم از زغنش
توان شناخت ز سوزی که سخنش
غریب را دل کشته با وطنش
چو غنچه پیش تو آتش مهر بردهش

سرگرا با خط بر سرست سر سودا
مرج از خاک لاله صفت به قهرم
تاکی ای گو سر کید اندر روان خوانی

پای ازین دایره پیرون نهند ما
واع نمود ای تو ام پیر سودا
که غمت دیده مردم همه دریا با

غل مده و دو نیم لطف تو ام بر سر باد
از بن هر مرقه ام آب روان است
چون لعل بن می از پرده برون آید
چشت زار با بجا قطا کند میل از

کانه رین سایه قرار دل شیدا باشد
اکرت میل لب حبی تماشا باشد
که در کاره ملاقات نه پیدا شد
سر کرانی صفت کر پس رخا باشد

کی شعر ترا کنیز خاطر که خیرین باشد
از لعل تو کر یا غم انگشتی زینا
غمناک نباید بود از طبع جوئی
سر کو نکند فمی زین گلک خیال کنیز
جام می خون دل سر یک کعبی او
در کار کلاب و کل حکم از لی او
ان نیست که حافظ را زندی شود و اقل

یک هزارین مهر نفیسم من باشد
صد ملک یلما غم در زیر کعبی باشد
شاید که چو واپسی خیر تو درین باشد
نقشش خجرام ارخو و صورت پر
در وایره قنوت اوضاع چنین باشد
کان شاه با زاری من نشین باشد
کین ساقه پیشین بار و پرین باشد

خوش آمد گل و زان خوشتر باشد

که در دست بجز ناعتر باشد

زمانی خوشدلی دریاست با
غنیمت دان می خورد و کشت
زمن پوشش دل در شا پخت
شوی و راق اگر هم در و با
عجب رایت راه عشق گنج
پای شیخ و از خجانی
ایا پر عمل کرده جام زین
شرابی بی حارم بخش یار
نیایم روی سپین هم پست
من از جان بنده سلطان
تاج عالم آرایش کن خور
کسی که خطا بر نظم حاط

که دایم در صدف کو می نشاند
که کل نامنت و دیگر نباشد
که چشش نیده ز نور باشد
که علم عشق در و خور باشد
کسی سر بر کنه کش بر باشد
شرابی خور که در کوثر باشد
بخش بر کسی کش زربا
که با او هیچ درد و سر باشد
که در تحت آه آذر باشد
اگر چه یادش از جا کن باشد
چنین زینده ایند باشد
که محش لطف و در کوثر باشد

در سر هوا که خبر برق اندر طلب باشد

که گریه ی بوز و چندین عجب باشد

مرغی که در غم دل شد آتشین صل
در کارخانه عشق از کفر ناکزیرا
دکتر جان فر و شان فضل و ندر چه
در مصلی که خورشید آمد شمار و در
می خورد که عمر سر مد کرد در جهان
حافظ وصال جانان با خوشتر شد

بر شاخه عمر شش یک طرف باشد
آتش که از بوزد که بوی لب باشد
اینجا حب نگیرد و اینجا نیست باشد
خود را بزرگ ویدن طراد باشد
خبر باد بهشتی همچو شب باشد
روزی بود که با او پیش باشد

کل بی رخ یار خوش باشد
طرف چمن هوای بستان
رقصیدن سر و حالت کل
بایار شکر لب و کل اندام
رفتش که در عتق بند
بانغ و کل دل خوشیت لیکن
جان نقد محتر است فط

بی باد بهار خوش باشد
بی لاله عذار خوش باشد
بی صوت نزار خوش باشد
بی بو پس و کنار خوش باشد
خبر نقش و نگار خوش باشد
بی صحبت یار خوش باشد
از بهر نثار خوش باشد

از دین خون دل مسر بر روی مارو
ما در دوزخ پشیمه توانی تهنه ام
بر خاک راه یارنها ویم روی خوش
سیلت آب دیده و بر سر که کند
خوشید خاوری کند از رنگ خاک
مارا آب دیده بش روز ماحرا
حافظ بکوی میکده دایم بصدق دل

بر روی مارو دیده پنی چهار
بر باد اگر رو سپرد ما زان
بر روی مارو است اگر آشتا
کر چه دشمنک بدیم جا
کر ماه مهر برور من در بقا
زان هله که بر سر کوشش
چون صوفیان صومعه دارا

دلم خبر مهره رویان طبعی نمیکند
خدا را ای نصیحت حدیث بر لب
صراحی میکشم نهان مودم و قند
خدا را رحم کن منم که درویش نیستم
پای ساقی کلنجار پا و پاوه

ز سر در میدم پندش و لیکن نمیکند
که نقش از خیال من ازین سر نمیکند
عجب کاش این زرق درویش نمیکند
دوری و میگرداند دوری و نمیکند
که نقش از خیال من ازین سر نمیکند

چه خوش صید و کم کردی بنا بر حتم
خون در احتیاج ما و استنهای خون
سر و چشمی بر خونی تو کوی چشم رود
من از پر معان دیدم که اشتهای
میان گیر می خندم که چون شمع
من این لقی طمع را بنوازم خون
از آن ویست یار از اصفاها پای
نصیحت کوی زدا که با حکم
من این آینه را روزی بست
بدین شعر شیرین ز شانه عجب

که کس مرغان خشی از این شتر نمیکند
چه سود افون کردی این چو در و بگر
برو کین غلط پهنی مرا در نمیکند
که این لقی ریایی را بجای نمیکند
زبان تشنیم مست و لیکن در نمی
که پر میفر و شاش کجا بی نمیکند
که غیر از راستی تشی در نمی
دلش بس تک می نیم مگر ساعه
اگر میکند و این تشن زمانی نمیکند
که سر تاپای حافظ را چو در نمیکند

اگر نه با و غم دل ز یاد ما ببرد
و کر نه عقل بست می و کشت لیک
فغان که با همه پشایان به خاک

نهیست حادثه بینا و کار ما ببرد
چگونه کشتی از این رطبه بکارد
که کس بخود که دست از این عابد

که ابر بر ظلمات خضر اسی جو
دل ضعیفم از آن کشید بطرف چمن
طیبت عشق منم با و دهر که این چون
بسوخت حافظ و کس حال او بیگشت

مباد کاش محرومی آب مایه
که جان مرا کب به تیاری صبا
فراغت آرد و اندیشه خطا
مگر نیم پیامی خدا بر آید

یست و بشه نگاری دل پر
کو حریفی کس سرست که پیش کش
باغبان از خان بخت میهم
زمن در نفعش مشو این بار
در خیال نیمه بخت بهوس می
علم و فضل که یک سال و لم جمع او
حافظ از جان طلبد غنم و ثناء

بختم آریا شود خست از بخت
عاشقی سوخته دل نام تن
آه از آن روز که دردت کل غبار
اگر اعر و زبردست که فردا
بو که صاحب نظری نام تماشا
ترسیم آن کس که کانه به نیما
خانه از غیر سپید و از بهل مایه

مرد صلاح و سلامت کس کان

که کس بد خرابات نظر کن

من این مرتفع ویرین بهر آن
بباش غر و عجم و عمل قیام
مشو و نقد بر زنگ و توج
من ضعیف چگونه غم تو بردارم
سخن بز و پشندان و اکمل
اگر چه دیده بود باستان تو ایدل

که زیر خرقه کشم می کس این کز
که چکس ز قضای سدا می جان
که زنگ غنیم ز دولت خرمی جان
که با حجب تو این جان با توان
که تخته پس در و کوه سرب و کاه
بهوش باش که نقد تو با پسبان

خوشا ولی که مدام از لی نظر نرود
طمع در آن لب شیرین نکر و نام
ز مرغ با و صبا بوی خود و طبع
سواد دیده غمیده ام با شک و شکی
ولا باش چنین مرز و کوی سر جاس
تو در مکارم اخلاق عالم و کرمی
مکن اسو پس سرو قاتمی دارم

به درش که نخواند چنبر نرود
ولی چگونه مکن در پی شکر نرود
چرا که بی سر زلف تو ام پیر نرود
که نقش خال تو ام سر کز نظر نرود
که می سج کاز ز پشت بدین نرود
و فای عهد من از خطا طر ت بدین نرود
که دست در کمرش هر بیم نرود

بتاج هد هم از ره بر که بازید
پوشش امن غموی بدلت نیست
پس ماه نام ترا ز خود کسی نمی
پار باد و اول بدست فقط

ز که در پی صریحید مختصر زود
که ابروی شریعت بدینقدر زود
چگونه چون تلم و دود و دل زود
بشرط آنکه ز مجلس سخن بدر زود

چو دست در سر لعل زخم تابود
چو ماه نوره نظار کان بچار
شب شراب خرابم کند به پند
طریق عشق پر آشوب قله است
جبار چفت باد نوحه اندر
که ای در جان بسط نیست
مراتو عهد شک خانی و تیسیم
ولا چو پرتدی حرف نازکی نهوش
حجاب راه تو می حافظ از میان

و راستی ظلم در ره تعالیست
زند کجوش ابرو و در حجاب
و کر بر روزگار حکایت کنم زود
بشد آنکه درین راه باشد زود
کلاه داریش اندر سر زود
کسی ز سایه این در باقیست زود
که با تو روز قیامت نهی زود
که این عالمه در عالم شب زود
خوشا کسی که درین راه بی حجاب زود

از سر کو تیو سر کو بلامت برو
ساکان نور هدایت طلبه راه
لذت آخر عمر از می و عشق
ای دلیل دل گم گشته خدا را
حکم پستی و پستی همه بر خاست
کاروانی که بود بدتر از لطف خدا
حافظ از چهره حکمت بخت آورج می

ز نو و کارش در آخر بحالت برو
که بجای نرسد که بضالت برو
حیف اوقات که میسر بطالت برو
که غریب از سر دره بدالت
کس انت که آخر چو حال برو
تجمل بنشیند بحالت برو
بو که از لوح دولت کرد جهان برو

پس همان مرا وقتی ای بود
ولی صدر و دیار مصلحتین
بگردانی چو می افتد مژده چشم
زمن ضایع شد اندر کوی نایاب
سهرابی عیب حرمان نیست
لیکن

که با وی گفتی که مشکلی بود
که است نظار سر اهل ای بود
بده پرش امید سالی بود
چه دامن گیر مار منبری بود
زمن حسرت و تم کی سالی بود

من آشفته را در سر بلاست	رفیقم کاروان کاملی بود
برین جان ایشان حسرت	که وقت کاروانی کاملی بود
مرا عاشق میسم سخن کرد	حدیثیم گفت سر محفل بود
سر شکم در طلب در پاشا	ولی از وصل او صفا
مکودیکر که حافظ مکتب است	که ما دیدیم و محکم عالی

دوش می آمد و چنار و زلف بود	تا کجا باز دل غمش زده شود
رسم عاشق کشتی میوه شهر است	جابه بود که بر قامت او شود
یار مغروش بدینا که بسی بود نکرده	الکیر یوسف بزرگامه و نکرده
جان غمناک پسند رخ خود دست	آتش چهره و بدین کار برده
کفر زلف ره وین مینه و واکان	در ریش شعله از چهره برده
کرچه میکش که زارت بکشم میدم	که نهانش نظری با من شود
دل بخیل بخت آورد ولی دیده	آمد آمد که گفت کرد که آمد
گفت و خوش گشت بر و خرقه نور	یار این قلب شناسی که آمد

تاریخانه و می نام نشان ابر بود
حلقه پیر معانی را نام در کوشت
بر سر بت ما چون کد ز جنت خوا
بروای ابر خود پیک میان من تو
ترک عاشق کش من مست برو
وید و اندم که رشوق تو بند پند
بر زینتی که نشان کف پای تو بود
بخت فدا کن از کج نه مد و خواهد

سر ما خاک ره پیر معانی بود
بر ما نیم که بودیم و همس خان
که زیارت که زندان همان بود
را ز این پرده نهانست و نهان
تا و در خون که از دیده روان بود
تا دم صبح قیامت که آن بود
سایه سجده صاحب جهان بود
زلف مشوقه دست و در خان بود

کو سر مخزن اسرار همانست که بود
عاشقان زمره ارباب باشند
از جبار کس مارا شمع تا دم صبح
طالب عمل که نیت و کرب نشد

تعه مهر بران مهر و نشانست که بود
لاجرم چشم که بار همانست که بود
بوی زلف تو همان بوی جانست که بود
پنهان در عمل معدی کانت که بود

کشته غمده خود را بزیارت می
زلف مند و تو گویم که در زهر
زنگ خن دل را که نهان میکرد
حافظا باز ما قصه خوانا به چشم

زانکه چاره همان دل کمر است
سالم رفت بدان سیرت و بنا
پیمان در لب و عیانت
که درین چشمه همان آب روا

جالت آفتاب نظر بر باد
سمای زلف شامین شهر را
دلی کو عاشق تویت نباشد
تا چون غنچه رات ناوک فشان
کسی کو بت پنه زلفت نباشد
چو لعل شکرینیت بوخشد
مرا از دست مردم تار شقی
بجان مشتاق روی تپت فط

زخوبی روی خوبت خوبتر
دل شاهان عالم زیر پر
تخته عنق در خون جگر
دل مجروح من پیش سپرد
چو زلفت در هم وزر و زربا
مذاق جان من زان پیشگاه
ترا سر ساعتی چینی دگر
ترا در حال مشتاقان نظر

حسن تو میست در فزون باد
اندیشه را خیال غمت
سر سپرد که در چمن بر باد
چشمی که نیست نه تو باشد
چشم تو ز بھر دل ربای
مر جا که دلایت غم تو
قد همه دلبران عالم
سروال عشقت جای
لعل تو که مست جان جافظ

رویت همه سال لاله کون باد
مر و ز که مست در فزون باد
در خدمت قانت نکون باد
از کو مر اشک بھر خون باد
در گردن سحر و فزون باد
بی صبر و ترار و بی سکون باد
پیش الف قدت چون باد
از خلعت وصل تو برون باد
دور از لب حشرین و ن

روشنی طلعت تو مانده
کوشه ابروی تست منزل عالم
تا بکشد بارخ تو دود و دامن

پیش تو کل روشنی کیست
خوشتر از این که نه با و نه آید
اینه دانی که تاب آید

نی من شهاکشم تظاول عقلت
دیدم آن چشم سپید دل که تو داری
خونخ بر دهاش نشین کن خاطر مار
شوخ ز کس نکر که پیش تو بخت
رطل کرانم ده ای دجسته با
کو برد و است بین خون جگر نوی
حافظ اگر سجده تو کردم کعب

کیت که او دواغ این سیاه دارد
جانب هیچ آشنا نگاه ندارد
علاقت فریاد وادخواه ندارد
چشم دریده ادب نگاه ندارد
شاهوی شیخی که خانقاه ندارد
سر که درین آستانه ز راه ندارد
کافر عشق می صنم گنا ندارد

انگس که به بیت جام دارد
ابی که خضر خایت از وی یافت
سر رشته جان بکام که دارد
ماومی و زاهدان تو پست
پروین لب تو ساقی خایت
ز کس بهر شوی باستی

سلطانی جسم مدامه
در می که جو که جام دارد
کین رشته آرزو نظام دارد
تایار سپید که ام دارد
در دور کسی که کام دارد
از چشم خوش تو و ام دارد

ذکر رخ و زلف تو دم را
بر سینه ریش دردمندان
در چاه و قمع جافط ای جان

و رویت که صبح شام دار
لعلت نمکی ماتم دار
چسب تو و وصله غلام دار

عشق تو نهال حیرت آمد
بش عسکه قد وصل بحر کاغذ
یک دل نباک که در راز
نی وصل بماند و نه وصل
از شرطی که کوشش کردم
شد نه نرم از کمال غرت
سر نامت دم و جو و فط

وصل تو کمال حیرت آمد
هم بر پیر مال حیرت آمد
بر چپه نهال حیرت آمد
آنجا که کمال حیرت آمد
او از سوال حیرت آمد
آنجا که جلال حیرت آمد
در عشق نهال حیرت آمد

سحر دم و ولست پید ارباب این
قدحی ده کش و سر خوش خرابات خرام

لغت بزخیر که آن خیر و شیران
آب منی که نکارت بچه امین آمد

شروه کافی مده ای خلوتی نادر گسای	که روضه ای حسن آمو می شکین آید
کریه آبی برج خست کان باز آید	ناله فریاد ریس عاشق شکین آید
مرغ دل باز مولد ارکان ابرو بست	ای کبوتر گران باش که شاهین آید
سیاق می مده و غم مخور از شهر بست	که بکام دل ما آن بشد و این آید
رسم بد عهدی ایام چو نموجو بیا	کریه اش سمن لاله پسرین آید
چون صبا کلمه حافظ بشنید ابل	عنه افغان تماشا ی ریختن آید

در غارم خشم ابرو می تا باد آید	حالتی رفت که محراب بفر آید
از من اکنون طبع صبر و دل تو آید	کار تجمل که تو دید می آید
باد و صافی شد و مرغان چمن شد	موسم عاشقی و کار به بنام آید
بوی بیوز و زو ضاع جهان یوم	شادی و ر و کل و با به بنام آید
ای عروس مرا ز بخت شکایت	جمله حسن پاری که و اما آید
دل فریاد ناتی همه زیور بستند	دلبر ماست که با حسن آید
زیر بارند و چنان که نقی دارند	ای خوش اسر که از بار غم آید

مطرب از کشف حافظ علی چند بچون

تا بگریه که ز عهد طبریم ما و آمد

نفس بر آید و کام از تو بر نمی آید

صبا چشم من انداخت خالی از تو

قبله ترا با بسه نمی گیرم

میقیم ز نفوسه و لاله خوش اودی

ز شصت صدق کشت و هم هزار عا

بسم حکایت دل است با سپیم

مکر بودی دلارای یار ما ورنه

کینه شرط و فاکر سپر بود فط

حقان که بخت من از خواب و نمی آید

که آب زندگی ام در نظر نمی آید

درخت کام مرا دم بیر نمی آید

وزان غریب بلاکش خبر نمی آید

ولی چه سودی که کارگر نمی آید

ولی بخت من شب سحر نمی آید

بسیج وجه دگر کار نمی آید

برو اگر ز تو این کار بر نمی آید

مژده ای که سپیخانی می آید

از غم که کنی ناله و فریاد که دوش

ز آتش اویزین منم حرم و بس

که ز انباش خورشید بوی کسی نمی آید

زده ام فالی و من یاد نمی آید

موسی انجا با میب قبی می آید

کس است که سر که دلداری است	ایند رست که با کف جوی می
پیکش نیست که در کوی تو اشک است	سر کس اینچا بطریق موسی می
خبر میل این باغ پر سید که من	ناله می نوم کر قنسی می
دوست را اگر سر سپیدن غمت	کویا خوش که منورش نمی
جرعه ده که بنحاه ارباب کرم	سر حریفی ز پی ممتسی می
یار و داور سر آردون حافظ یاران	شامبازی بشکار کسی می

یارم چو مستی بدست گیرد	بازارتان شکست گیرد
در کجده فاده ام چو مایه	تایارم ایتصت گیرد
مرکز بریه چشم او گفت	کو محبتی که مست گیرد
در پاش فاده ام بخواریه	ایا بود اگه دست گیرد
خندم دل لکه همچو حافظ	جامی رمی است گیرد

چو آفتاب سے از مشرق پاله برآ	ز باغ عارض ساقی ترار لاله
------------------------------	---------------------------

سپید در سر کل کشند کالبد نعل
حکایت شب هجران آن حکایت
گرفت چون فوج نمی هست در غم طاف
ز کرد خوان کون فلک طلع شوال
بسی جو د نتوان برو کو مر مقصود
سپید زلف و چون بکدر و بر تر فطاف

چو در میان چمن بوی آن کالبد بر آید
که شمع زینانش بصد رساله بر آید
بلا بکبر دو دو کام مرار پس لاله بر آید
که بی ملالت صد غصه یک لاله بر آید
خیال بود که این کار بی حواله بر آید
ز خاک کالبدش صد مرار ناله بر آید

چپستی است مذام که رو بماند
حراره نیز نه این طریقت نام
نویز باد و جیک آرو راه صحر
سیدن کل و سرین خیر و خوبی
ولا چه غنچه حکایت ز کابرست کن
صبا خوش خبری هر هدیه است
علاج صغف دل اگر شمع ساقیت

که بود ساقی و این باد از کجا آورد
که در میان غزل قول آشنا آورد
که مرغ غنچه سپهر ساز خوش آورد
بنفشه شاد و شاد آمد من صفا آورد
که باد صبح نسیم که هشت آورد
که فرد و طرب از گلشن سبا آورد
بر سر که طیب آمد و دوا آورد

مرید پر نعمت زین مرچ ای شیخ
بیت شیمی آن کشتکاری نازم
فکلت غلامی حافظ کنون بطوع

چرا که وعده تو کردی اوج او
که حمله برین درویش کفایت
که التاج بر دولت شما آورد

کلی که غیب نهایت جام جم و
خط و خال که ایمان و خزینه دل
سر و رخت تحمل کند بجای بود
رسیده موسم آن که طرح برگشت
ز زبانه های کنون کل درین مدام
مژغیب کس گاه نیست قصه خوان
مرا دل که جوید جو نیست دلدار
دل که لاف تجر و زدی کنون شغل
ز غیب تو حافظ چه طرف برون

ز خاتمی که دمی کم شود چیده
بدست شاه و شیوه که تشریف
علامت سر و دم که این قیام
هندیای متوج سر که کشید
که عقل کل بصدت عیب متوجه
که ام محرم دل به درین حریم
که جلوه نظر و شیوه کرم و در
بنوی امت تو با باد صبح دم
که ماصم طلبیدیم و او صدم

پری باد صبا دو شمع آگهی آورد
بمطربان بوحی و سیم جامه چاک
پایاکه توجو پر بشت را ضوآن
بمیر و یلم بشیر از باغایت حق
نیز خاطر ما گوش کین کلاه بند
چوناهلک که رسیده از دلم خبر که ما
رساندایت منظور بر فلک حافظ

که ز روز محنت و غم رو بگوشتی آورد
بدین نیک که باد صبحه کسی آورد
درین جهان ز برای دل رسی آورد
ز می زین که بخت هم بهتری آورد
بنا شکست که بر پشه شنی آورد
چو باد عارض آن ماه غری آورد
چو آلتها بدر دولت شنی آورد

صفت بیت پر میفرودش آمد
مویس غش کشت و باد نام کشتی
تور باد و چنان فروخت باد
بگویت نخی خوش باد و نه بوش
بگویش خوش بوش از من و غش کوش
ز فکر فقر و بازای تا شوی محبوب

که موسم طرب و عشق و ناز و نوش آمد
درخت بزنند و مرغ در خوش آمد
که غنچه عرق عرق کشت و گل خوش آمد
که زاهد از بر مار رفت و میفرود آمد
که این سخن حسه را با تفرم کوش آمد
بخت کم آمد چو شد اسیر و شوش آمد

ز مرغ صبح ندانم که سوسن ز آید
چه جای صحبت نامحرم است مجلس
ز خانها و بیخایه نمیسرو و حافظ

چو کوش کرد که با دوزبان خوشش آید
سر پاله پوستش که خرقه پوش آید
مگر رستی ز بهر ریاهوش آید

مژده ای دل که در باوصا باز آید
برکش ای مرغ سحر نغمه و او دی
لاله بوی می نوشین بشند از بل
عارفی گو که کند فسم زبان
مرد می کرد و کرم لطف خدا آید
چشم من در پی این قافله اسب بر
کر چه حافظ و خورشید و پیمان

به بد خوش خبر از طرف سباز آید
که سیلان گل از با و هوا باز آید
وزع دل بود با سید و دل آید
تا پیرند که چو ارفست و چرا آید
کان بنش کمال از راه و فاما
تا بکوشش دلم آواز در اواز آید
لطف او بین که بصلح از در ما آید

منت بنار طبع پیمان ز مند با
سلامت همه آفاق در سلامت

وجودناز گشت از زده گزند با
بسیج عارضه شخص توست تمنا

دین چرخ در این خندان نیکی
مرامده ماه حالت چشم بدیند
در آن بسا که چرخ تو جلو آواز
جمال صورت و غنی زین صفت
شمار گشته شکر فشان جاف و جوی

ریش لبر و سنی قامت بلند باد
بجز بر آتش غم چشم او پسند باد
مجال طعنه بدین بد پسند باد
که طاعت و شرم و باطنت شریف
که حاجت بعلایح کلاب و قنای

پسرام که گز دست بر آید
منظر دلایت جای صفت غیا
صفت حکام ظلمت شب یلدا
بر درار باب بی مروت وین
زرک که دانی کن کنج پیای
صالح و طالح مستاع خوش نمون
بیل عاشق تو عسمر خواه که در
غفلت خطا دین بر این عجب

دست بکاری زخم که غصه میرد
و یو چو پروان رود و دشت در آید
نور ز خورشید خواهد بود که بر آید
چند شینی که خواجگی بر آید
از نطنس ره روی که در گذر آید
تا که متبول شد و چه در نظیر آید
باغ شود سپهر و یا سخن بر آید
هر که میخانه رفت پیغمبر آید

اگر آن طایر قدسی ز درم باز آید
دارم امید برین سانگ چو باران
اگر تاج سر سبز خاک کف پایش بود
کوس بود و تلی از با هم سعادت نبرم
گر نشا قدم یار کر ای نغم
خواهم از غمش رفت و یاران
باش غل غل جفت و شکوای
از زلف رخ شاه چو ماه فط

عمر کعبه نشسته ز پیرانه سر هم باز آید
برق دولت که برفت از نظم ما
از خدای عظیم ما پیغم باز آید
گر به پیغم که نو پیغم باز آید
جو هر جان بچه کار دگر باز آید
شخصم از باز نیاید چه بر ما
ورنه که بشت نو آه سر هم باز آید
ممنی تا سلامت ز درم باز آید

اگر بیاد و مشکین و کم کشد شاید
جایان همه که منع نکیند از عشق
طبع فیض که امت مبر که جوهر عقل
میتهم حلقه زلفت دل بران آید

که بوی خیر ز ره دور یانی آید
من آن کنم که خند افکند و آید
که بختد و بر عاشقان نشان آید
که حلقه زلف یار آید

ترا که خدای او دست بجهت
چرخ شراست و موافک است
جمیل است عروس جان لی شدا
بلایه شمس ای ماه رخ چه باشد
جواب داد که حافظ خدایر اسپند

چه حاجت که مشاطات سازد
کنون بخیر دل خوش هیچ در نمی آید
که این محدزه در عقد کس نمی
یکت شکر ز تو دلچسپه پیا
که بوسه تو رخ ماه را بیال

زنی تخت زمانی که یار باز آید
به پیش شاه خاثر کشیدم المی
در انتظار خدایش سپردم دل
مقیم بر سر رهش نشسته ام
ولی که با سر زمین او قرار می آید
چه جور پاکشیده به بلبلان آید
سرنشک من نه موج بر کنار
اگر نه در خم چو کان او رود من

بکام خنجر و کان عکسار باز آید
بدان مید که آن شهسو ارباز آید
خیال آنکه بغم مشکار باز آید
بدان موس که بدین کله ارباز آید
کان من به که بدان قمر ارباز آید
بوی آنکه و کر نوحب ارباز آید
اگر میان نیم در کنت ارباز آید
ز سر چه گویم و سپهر خود چه کار آید

نقش بد قصاست ایمن ^{قط} جان

که چو سر و بدستم کار باز آید

گفتم غم تو دارم گفتا غم سپید

گفتم که ماه من شو گفت اگر بر آید

گفتم ز مهربانان سپید و چایسوز

گفتا ز ماه رویان این کار که آید

گفتم که بر خیالت راه نظر بنم

گفتا که شب رواست و از راه آید

گفتم که بوی زلفت که راه عالم کرد

گفتا اگر بدانی سم اوست و آید

گفتم خوشا سوا کسی که کوی عشق خیزد

گفتا خنک پی می که کوی و آید

گفتم دل صحت کی غم صلح دارد

گفتا بکس که این تا وقت آن آید

گفتم که نوش لعلت مار بازار بگشت

گفتا تو بس که گرگی بند و آید

گفتم زمان عشرت دید کی چون آید

گفتا نموش حافظ کین عرصه آید

دست از طلبت ارم تا کام من آید

بمان سب جانان با جان من آید

بخشای بتم را بعد از وفات و بگر

کز آتش درونم دو دو آفرین آید

بنمای رو که خلقی را شود و بگر

بخشای لب که فریاد از من دور آید

کنیم خویش کن روی کیر دل کم گفت
هر یک شکن زلفت پنا شو دلا
بر خیز تا چمن از قامت قیامت
جان لبست و حشرت در دل کرد
از حشرت و هانت آمد بکس طغم
بر بوی کمر روزی یابد کلی چو ریت
کویند ذکر خیرش و خیر عشق دلا

کار گشت است آمو با خویشن آید
چون این دل شکست به بان شک آید
هم سر و در بر آید رسم نار و دل
مگر قه سیج کامی جان ز بدن آید
خود کام سنگد پستان کن ز بدن آید
آید پسیم و مردم کرد چمن آید
هر جا که نام حافظ در انجمن آید

معاشران خریف بشما نه یاد آید
بوقت سر خوشی از راه و مال عشق
چو لطف باد کند جلوه در سج
چو در میان مراد اوید و مسید
نیمخورند زمانی غنیم و فادان
سند دولت اگر خیزد گشت و لی

حقوق بندگی مخلصانه یاد آید
بصوت و نغمه چنگ و خجانه یاد آید
رعاشان سپرد و ترانه یاد آید
ز نامه ادبی ما در میان یاد آید
ز پنهانی دور زمانه یاد آید
ز مهران سپهر زمانه یاد آید

بوجه مرمت ای ساکنان صدر جلال

رزو علی فطوان سپه نامه یارید

معاشران که از زلف یار باز کنید
خسوف مجلس پس است و دستان
رباط چنگ سبک باند یکویند
نخست مو غلط صحبت این فرست
بیان دوست که غم پرده برساند
میان عاشق معشوق زمره ساز
سراغی که درین قلع نیست زنده
و کطلب کند انعامی از شما حفا

شبی خوش است بدین صله اش در آید
وان کجا و بخوانند و در آید
که گوش موش سیاه مایل
که از مصاحب ناخشنود آید
که اعتماد بر الطاف کار سازید
چو یار ناز نماید بش نازید
بر و چو مرده هست و آینه آید
حوالش لب یار و لوازید

ابر از آدی بر آمد باد نور و زردی
شاهدان بر جلوه و شمع مسکین
قسط جو دست آید و غمی و غمی
خست

وجه کل منجوا هم و سطر که سکون
ای خلقت این سر ساری باکی
ماده و کل از بهای حسنه و می

عالمی خواهد شود از دینم کاری که دین
عدل سلطان بنیرسد حال مطلق
باب او صد هزاره در کل با
این لطافت که لبستون کیمت
و انبی که چاک شد در عالم ندیج
تیر عاشق کش ندانم بر دل حافظ که

من می کردم دعائی صحیح صاف
کوشید که از آرایش طبع پاک
کز کریم گوید در کوشش بوشید
وین تطاول که سر لغت من بیدم
جاده در نیجانی بعباید
ایقدر و انم که از سر ترش محلیه

بوی خوش تر که ز باد صفا
ایشن انو دل حق که از من
ارک بکست محرم رازی که کفن
ای حسن چشم ببال که افکن
بابا دوزیر حسن قدیم دریم
بامی بایک خجسته افروز میوریم
ساتی پاک عشق میامیکند بلند

از یار آشنایان آشنایان
کز غلب رخ و نهی ناسزا
دل شرح آن دهر که چه کست و چها
کین کوشش بس حکایت شاه و کدا
صد بار میسکد و این باجران
بس و رشده که بکشد چرخ این
کمال کس که گفت قصه ما هم زمان

نشسته بر چه کثمت بکشت این عجب
مر شام ما بجای من دلش نکفت
پند حکیم عین صوابست و محض نیر
مخروم اگر شدم ز سر کوی او شد
سرخه که عارف سالک نکفت
خوش بگویم باده رنگین شام جان
حافظ و طایفه تو و عالیشان لب

سلطان شونده ام که حدیث کشید
مر صبح گفت و کوی من او صبح کشید
فرزده بخت آنکه بمع رضاشید
از گلشن نامه که بوی او کشید
در حیرتم که باده فروش از کجاشید
کز ذوق پیش صو صد بوی او کشید
در بند آن بهاش کشید بشید

رسیده مرده که آمد بهار و سیزده
ضعیف مرغ بر آمد بطشرب گجاست
ز روی ساقی موش کلی بچین اموز
چنان که شمس ساقی و لم رویست
کلی بخند زستان از زودل من
بهار میکند و او کشته را در یاب

و غیظه که برسد مصرش کلک و
قمان قتاده به بل شتاب کلک کشید
که کرد عارض تپان خط بنفشه
که با کسی که در میت برک کشید
مگر نیم بودت و من توانور
که گفت موسم و داعی منور می

خدا پر امدی ایلیل آه سرم
من این مرغ ز کین چکن بخواهم
بکوی عشق منبیل آه قدم
ز میوه های بستی چه ذوق دریا
مکن ز غصه کایت که در طاق
عجایب ره عشق ای فیض یار
شراب نوش کن جام زربخا فشان

که نیست باو یه عشق را اگر آنه پدید
که پرباده فروشنش بخره تخمید
که کم شد آنکه درین بهر میرسد
هر آنکه سیب زندان شایه نکند
بر اتنی رسیده آنکه زخمی کشید
ز پیش آمو ی این شت شیر ز سرید
که پادشاه بکر دم صوفی

مرامی و کربار از پوست برود
بنارم بدستی که انکو چید
نزار آتشین بر می سنج بیا
چنان نمکلی مکن و عطف
مزنم حکمت که در و مکن
بروز راه و خورده بر مایه

بمن باز نبود می دست برود
میرزا و پای که در رسم شد
که از روی من کف زد
که چون مرده باشی بگویند
از سطوح و جان چو چاره کرد
که کار خدا نی کار نیست

نمودست و حدت ز جامت
مرا زار دل عشق شد سرشت

هر آنگو چو حافظ می عشق خور
قصای نوشته نشاید شیر

پس که رایت منصور پادشاه رسید
جمال نیت ز روی طعنه گفت
چهره دور خوش اکنون زند که ماه
ز شوق روی تو شایان این مسیر
ز قاطعان طریق این زمان تو بدین
کجاست صوفی و جال وضع محمد گل
صبا بگو که چهار بر سرم ازین غم عشق
غریز صبر بر عزم بر اوران غبور
مرو بخواب که حافظ بیارگاه

نویز قیج و بشارت بجز و ماه رسید
کمال عدل بفرمود و او خواهد
جهان بکام دل اکنون شد که شاه
سمان رسید که دانش بر وی کاه رسید
تو اهل دل دانش که مرد و راه رسید
بگو بسوز که مندی دین پناه رسید
ز آتش دل سوزان و دود او رسید
رقصه چاه بر آید بر اوج ماه رسید
ز روی نیم شب و در صبحگاه رسید

ای صبا کنی از کوئی غلانی بران

ز آرو چار عزم راحت غلانی بران

قلب صحرای ازین کسرم را
در کین فتنه با دل جویم
در غمی فراق غم دل پر شدم
سگر بر او سه ساعه هم ازین نجو
ساقیا عبرت آموز و اندر آن
دل از دست بشه و شو چنان

یعنی از خاکه دوست نشانی بمن
ز ابرو و عنبره اویر و کانی بمن
ساعه می رفت تازه جوانی بمن
و کراشتن نسا ندروانی بمن
باز دیوان قضا خط امانی بمن
ای صبا گنتی از کوی فلانی بمن

ای صبا گنتی از خاکه یار یا
گفته روح من ازین یار کوی
تا معطر کنم از لطف سپهر تو شام
بو فای تو که خاکه آن یار نیست
کام من تلخ شد از صبر که در دم پرست
روزگار نیست که دل چهره مضوی
کردی از خاکه دوست کوی قبی

بیرانده دل مژده دلدار یا
نامه خوش خبر از عالم اسرار یا
شده از لغات لغت یار یا
بی غباری که پدید آید از اغیار یا
عشوه زان لب شیرین شکریار یا
ساقیا آن مستح این که در آ
به آسایش این دیده خوبنا

خامی ساده ولی شیوه جانباران
شکر آید که تو در عشرتی ای مرغ چین
دلق حلقه از روی پیش ز کین

خبری از بران لب عیار
با اسیران قصص مرده کلار
و انکس مست و خراب از سر بار

عید است و آخر کل و یاران
دل بر گرفته بودم از ایام کل
گرفت شد سحر چه نقصان بوج
خزنده جان بستند از مگر
وقت شمار دولت و شکر
خوش و دلخیزم و خوش خبر
میخویش به بند که زنی کرد
ز انجا که پرده پوشی خلق کریم
ترسم که روز شه عثمان غیاث
حافظ چو رفت روزه و کل میر

ساقی بروی شاه بین راه وی
کاری بگردمت یا کان روزه
از بی سنده روزه شاطبا
خانینه بر گرفته ساقی گشت
از فیض جام قصه همیشه کل
یارب چشم زخم زمانش کل
جام مرصع تو بدین رشتا
بر قلب با بخشش قدرت کل
پیش شیخ و خرقه زینت
ما چار با ده نوش از دست کل

بعد ازین سرگزید سپید میخواری
ساقی داریم چیدانی که می از ساق
خوشینه بدوشیم و نشویم
کار اگر نیست کین شکی این
خرقه و دستار حافظ را بداری

میخویم میخواره و مثل تو نمایی
میخویم و باز نمیکویم که کیانی
وز سر کدیو پوشیم ز ماری در
نایمیدایم ما جرعاشتی کاری که
کو حبه این کمنه در جیب و پستان

ولا چندم بر بزی خون دیده سر
منم یارب که جان را لعش می
مرادینی و عقی مرا بخشید و ریخت
چو با دانه خرمن و مان بودن شده
نکار پستان من نام نخواهد شد
ولا در ملک شیخی که از اندوخته
تی چون ده زانو زدی چن لعلش

تو نرسی دیده و حوالی کن اول
و عاصی بخدم دیدی که می ایستاد
بگویم قول جلال بستم
رسمت تو شد بر دار و تخم خود
بنوک کلک زنگ آینه شین
و صحت شادها سپارد زان مار
تو کوی مایم و حافظ ز ساقی شرم

روی نیا و وجود خودم از یاد ببر
ما چو دادیم دل دیده بطوقان
زلف چن غنبر خاش که بود یهیت
سینه کوشه آتش که پارسش
سنی نابره درین راه بجای ریه
بعد ازین چهره زرد من خاک در دست
دولت پیر خاکی که باقی سل
روزم کرم نفسی و عده دیدار بد
دوش بخت تبر کمان دراز کشیم
حافظ اندیشه کن ز نازکی خطریا

خرمن بوخت کار اسمه گو ما
گویا پیل غم و غایب سیاه
ای دل خام طبع این سخن از یاد
دیده کو آب رخ و بعد بعد
خبر خوش که میطلبی خدمت به کس
با پیش آرو این جام غم از یاد
دیگری کو بزوام من از یاد
و اکلم بالجمد فارغ و آزاد
یارب از خاطرش اندیشه سپید
برواز و کشتن این ماله و فریاد

ساقیامایه شراب پای
واروی و رود عشق منی می

میکد و ساغر شراب نایا
کو مست در مان شیخ و نایا

آفتابست و ماه و ماه و ماه	در میان آفتاب و آفتاب پیار
یکند عقل پر کشتی تمام	کردن شش از می مناب پیار
بزن این آتش مرا آتشی	یعنی آن آتش چو آب پیار
کل گرفت کو بشادی رو	ماه و ناب چون کلاب پیار
عقل و تری از نماند روا	قفل شیشه شراب پیار
غم نخور که ز باغ شد بیل	ماه بر بوط و رباب پیار
وصل او خبر خواب توانی	داروی کوست اصل خواب
کر چه پستم به دو جام و کر	تا بکلی شوم حسد آب پیار
یکد و بلبل کران بجا فطوره	کر که نامت و کر صواب پیار

نصیحتی گفت میخورد بهانه بکیر	هر آنچه ناصح شمع گویدت برید
ز وصل روی جوانان تستی	که در کین غمست مگر عالم
نغمه هر دو جهان پیش عاشقان	که آن تنگ قلیلت و این با کثیر
مناشیری خوش روی بنگارم	که در در خویش بگویم بناله غم

دل رسیده مارا که پیشه میکند
بران هر دم که نوشتم می کند نکند
چو قسمت ازلی چشور ما کرد و بد
بغرم تو به نهادم دست خ کصبا
می دو ساله و محبوب چار و باله
نکست که خد کن لطف وانی ل
چو لاله دستم ریز سایه ای شک
پار ساغر ایوت فیض و خوشای
حدیث تو به درین بکده کو حافظ

نبرد مید چون خسته از زنجیر
اگر موافق تو پیر سر و دست
کر اندکی نه بوقت ضایع و بکیر
ولی اگر شمس ساقی نیکه نصیب
مین بن است در صحبت صنوبر
که می کشد در آن حلقه پای در پر
که نقش طالع کارم نیر و ضمیر
حود که گرم آهنگی به بین و سیر
که سایه جان کان ابرویت رسد

یوسف کم گشته باز آید کجایان
ای دل غمیده و حالت بیرون
دور کردن کرد و روزی بر ما
کر بهار عمر باشد باز بخت چمن

کلبه اخراج در روزی پستان
وین بر شوره باز آید سامان
و ایام گمان نباشد کار و دران
چه کل بر سر کشی ای مرغ خوشن

بان شو نوید چون آفتاب در روز
در پابان ز شوق کعبه خواهی قدم
ای دل از پناه پستی بگذر چون
که چه منزل بر خط ماکت و قصه
حال با در وقت جان ابرام رقیب
حافظ در کج قهر و خلوت بهای

باشد اندر پرده باز بهای این غم
سز زشتا که گشت خار و عیدان غم
چون انوح است کشتی بای طوفان
میج راسی نیست کورانی بپایان غم
جمله سینه اند خدا غیال کردان غم
تا بود و در دست دعا و در غم غم

الای طوطی کو یای اسپر
سرت بنه و دلخوش باو جان
سخن برت به گفتی با جگر
بروی مازن از پناه گل
چهره بود این که زود پرده
ازین بقیون گساقی در می افکند
خرد و سرخه نقد کانیات

مبا و اخالت شکر مفت
که خوش نشی نمودی خطی
خدا را زین معصا پرده
که خواب آلوده ایم از پی
که میرقصه در هم مشایر
حرفها زانه سپر مانند
چپنبدش عشق کیسا کار

سکندر را نمی بخشند آب

پادشاه اهل درویش نو

پسین دولت سلطان غضب

بستوران کوه اسرار پی

خداوندی بجای بند کائن

بست چنی صد و جان باشد

بروز روز میر نیست ای کج

بلفظ اندک و منعی بیا

علم شد حافظ اندر نظم شاعر

حدیث جان پیر از نثر دانا

خداوند از آفتابش گمدا

دل اندر دام و میر صید عدا

ای غم از فروغ خیرت لاله زار

از دیده کرشمه حجابان و دروا

پسمرزنده ام من این بر عجب

در سر طرف خیل جوادش کین

این یکد و دم که مملکت دیدار

اندیشه محیط فانیست هر کرا

تا کی می صبح و شکر خواب

باز که رخت بی کل ویت بهار

کانه غمت چو برق بشد روزگار

روز و فراق را که نهد و پیش عمر

زانرو غمان کشیده و روشمار

در یاب بکار که نه پیدار کار

بر نقطه دما تو باشد و در عمر

پیدا کرد و بان که شخت بهار

دی در کد ار بو و نطن سوبی کرد
حافظ سخن کبوی که بر صف جهان

پس چاره دل که میسجید از کد ار
این نیش نماند از قنوت یاد کار عمر

که بود عشم منجانه رسم بار در
خرم آن روز که بادیده گریان بوم
معرفت نیت در قفم خدا ز بهی
که مساعد شودم دایره چین کبود
راز سر بسته ما پس کی بست همان گفتن
عافیت می طلبد خاطر اگر بکند از بند
سردم از در و بنا لم که فلک سر است
باز کویم نه درین آه حافظ نیت

بجز از خدمت زندان کنم کار کرد
تا ز من آب در سیکه و یکبار کرد
تا برم کوه خود را بکنید از کرد
هم بدست آورش باز بر کار کرد
سر زمان با دوفونی در سر بار کرد
غمره خوشش آن طره طار کرد
کندم قصد دل ریش باز کرد
غرق شد درین بادیه بیار کرد

شب قدرت و طلی شد نامه
ولا در عاتقی ثابت دم باشد

سلام فیه حتی مطلع الفجر
که در این به نباشد کار بی

من باز ندی نخواستم کرد تو
دلم رفت و ندیدم روی لب
برای صبح روشن دل خدا
و فاخته ای خفاکش با شفا

ولو او تنی بالبحر و البحر
فغان از این تپا و آه ازین
که بس تباریک می چشم
فغان الیچ و غمخسار فی

روی بنا و مرا که ز جان بگریه
در لب نشسته مایه دارا و مرغ
ترک درویش گیر از بنو و پیر
چنگ بنوا و پیر از بنو و پیر
در سماح آبی و زهر خسته بر انداز
صوف کفش ز سراده صافی و کفش
دوست کو یار شود و در جهان
میل ز قن کن ای سرو دمی با ما
ز قه گیر از برم و آتش آتش

پیش شمع آتش و پناه بخاک
بر سر شسته خویش ای ز خاکش
در غمت یستم شمار آتش و خنجر
آتش شمع و دلم و عود و عود
ورنه در گوشه رود و خمره مادر
سیم در بار و بر و پیر
بست کو پشت کن روی من
بر لب جوی طرب جوی کف سار
کونه نم زد و دلم خست و کنا نم

حافظ ارادت کنم و بگو غدار

که به این مجلسم و ترک سر سیر

صبار مندل جان کند و تیغ

شکر آنکه شمشیر بکام دل ای کل

کنون که شیر قهرت لعل شویت

حریف عشق بودم چه ماه نو بودی

جان سر چه در دست سحر و نیت

مکارم تو با فاق سپهر و شمع

چه ذکر خیر طلب میکنی سخن آیت

غبار غم برو و حال خوش شوق

بگو بباشن سپهرین خبر و تیغ

پیشیم وصل ز مرغ سحر و تیغ

سخن بگوی و ز طوطی شکر و نیت

کنون که ماه است می نظر در نیت

ز اهل معرفت این مختصر و نیت

از و وطنی همه در او مهر و نیت

که در بهای سخن سپهر و نیت

تو آب دیده ازین بگذر و نیت

و بگرز شمع سر و سبیل

ای کل بشکر آنکه توئی پا و شمع

ز یاد اگر بجز و قصور است مهمل

کلبانک و که شمع باز روی کل

با بیلان عاشق سپهرین مکن غرور

ما را اثر این خانه قصور است و بار

از دست غیبت تو شکایت کنم	تا نیست غیبتی نه بدلت حضور
کردی که این بخت طرب و شاد	ما را غم نگار بود مایه سپهر و
می خورم یک چنگ و خمر غصه در	کوید ترا که باد و موج را غصه نور
حافظ شکایت از غم حیران کنی	در بحر وصل باشد و در غلظت نور

خیزد که ز زاب طرب کند اندام	پیشتر آنکه شود که سپهر خاک اندام
عاقبت منزل او ای خاموشان	حالیست غصه در گشت با فلاح اندام
چشم او در غصه بر رخ جانان	سرخ او غصه از اینه پاک اندام
بسر سپهر توانی سر و که چون کاشم	باز از سر نه و سپهر بر رخ خاک
دل مار که زمار سر زلف میخوبست	از لب خود بشاخانه تر پاک اندام
ملک این مرغ و دانی که باقی کند	آتش از جگر جام در املاک اندام
غسل در آنک ز دم کامل هر کس کند	پاک شود اول پس دیده بران پاک اندام
یارب آن اهد خود بین که بحر عین	دود و آتش را ایند از پاک اندام
چون از کف است او جابه قباکس فط	و آن قبا در ره آن قباست پاک اندام